Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 151. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 9-го СЕРПНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 9, 1984 No. 151. VOL. XCI.

ІНФОРМУЮТЬ ПРО МАНІФЕСТАЦІЮ І КОНЦЕРТ У ВАШІНҐТОНІ

Ню Йорк. — Канцелярія Крайового Комітету всеґромадського протесту про росифікацію України у 20-річчя побудови пам'ятника Т. Шевченкові у Вашінгтоні подає до відома українській громаді, що квитки на концерт у Кеннеді центрі у Вашінгтоні, у цінах 30 дол. — льожі, 25 дол. партер (оркестра), 17.50 і 15 - бальконн. та 5.50 - бічні бальконн, можна вже набути у канцелярії Крайового Комітету, Українського Конгресового Комітету Америки, і крамниці „Арка" в Ню Йорку.

Замовлення слід висилати на такі адреси: Shevchenko Monument Anniversary Committee, 63 Fourth Ave., New York, N.Y. 10003. tel.: (212)254-5130; Ukrainian Congress Committee, of America, 203 Second Ave., New York, N.Y. 10003; tel.: (212) 228-6840. „Arka", 48 East 7th St., New York, N.Y . 10003; tel.: (212)473-3550.

Чеки за квитки слід писати на: Shevchenko Monument Committee.

Демонстрація у Вашінгтоні почнеться в неділю, 16-го вересня, біля пам'ятника Шевченка при вул. „П" і 22-ій і 23-ій. Після походу до амбасади СССР відбудеться концерт, початок якого о год. 3-ій по полудні.

Особи, які плянують бути у Вашінгтоні вже у суботу, 15-го вересня, можуть замовляти кімнати на нічліг у Twin Bridges Marriott Hotel, P.O. 24240 Washington, D.C. 20024, tel.: (202) 628-4200.

У справі автобусів до Вашінгтону слід звертатися до відділів Українського Конгресового Комітету Америки і Української Американської Координаційної Ради у своїх містах.

Уряд УНР звернувся до ЮНЕСКО з меморандумом

Монтреаль, Кве. — Одним із перших міжнародних актів нового Уряду УНРеспубліки був меморандум до ЮНЕСКО в справі насильної русифікації України, Білорусі, балтицьких народів, і інших з 26-го липня ц.р.

Адресований до екзекутиви директора ЮНЕСКО в Парижі д-ра Амаду Магтара М'Бов меморандум вказує на посилення русифікаційної політики „неоколоніяльної імперії" СССР, що продовжує своє тоталітарне панування в Східній Европі „на ганьбу нашого сторіччя", русифікуючи Україну й інші поневолені народи, зокрема після Ташкентської конференції з 1979 року, „що поклала рафіновані методи лінгвіцидних процедур" супроти поневолених неросійських народів СССР.

„Русифікація публічного життя в Україні зайшла так далеко, що деякі чесні москалі протиставляються урядовій совєтській політиці в цьому напрямі".

До меморандуму додано об'єктивний голос, щодо цього Людмили Алексєєвої з осудженням насильної русифікації публічного життя в Україні. Є більше таких голосів, що разом з українцями, білорусами, литовцями, лотишами, естонцями й іншими протестують проти лінгвіцидних заходів центрального московського уряду. Всі вони вимагають від ЮНЕСКО антилінгвіцидних заходів, включно з інтервенціями на терені ОН в Ню Йорку.

У зв'язку з цим до меморандуму УНР долучено розвідку, проф. Ярослава Рудницького про „Лінгвіцид-мовобивство" (Мюнхен 1976) з вимогою до ЮНЕСКО, щоб його керівні органи внесли проєкт доповнення до Універсальної Декларації Людських Прав з 1948 року в справі „свободи від мовного насилля й лінгвіциду" на форум Об'єднаних Націй згідно з рекомендацією ч. 5 згаданої розвідки українського вченого.

З інших матеріялів, долучених до меморандуму Уряду УНР, треба назвати статтю Надії Світличної про „Посилення репресій в Україні", яку вона оприлюднила недавно в українській пресі.

На „Вовчій Тропі" розпочався спортово-вишкільний табір

Іст Четем, Н.Й. (Р.Б.). — На Пластовій оселі „Вовча Тропа" після успішного закінчення і святочного закриття чотирьох пластових вишкільних таборів новацтва і юнацтва з участю коло 400 пластунів в суботу, 28-го липня ц.р., розпочався пластовий спортово-вишкільний табір Загону „Червоної Калини", який кожного року завжди втішається великою популярністю.

Табір присвячений пам'яті сл.п. Остапові Каратницькому, членові Загону „Червоної Калини", який в рядах УПА згинув в бою з наїздником.

Цього року зголосилося до табору 90 юнаків і юначок, так що з Булавою табір нараховує 115 учасників.

Комендантом табору, який триватиме два тижні, є пл. сен. Юрій Струтинський, який вестиме його з рядом спортових інструкторів.

Відкриття табору відбулося врочисто на майдані в пополудневих годинах з участю голови КПС, пл. сен. Евстахія Гойдиш, ряду членів Загону „Червоної Калини", численних батьків молоді і гостей.

Після звіту бунчужного ст. пл. Ярослава Сося голові КПС, піднесення американського і українського прапорів та відспівання пластового гимну ст.пл. Надя Ратич відчитала денний наказ.

Голова КПС Е. Гойдиш, відкриваючи табір, привітала учасників і в своєму змістовному слові, нав'язуючи до цьогорічних Олімпійських Ігрищ, вказала на важливу ролю спорту в житті молоді, зокрема пластової, і побажала найкращих успіхів усім таборовикам та Булаві на користь і добро Пласту і української спільноти.

Після того комендант табору пл. сен. Ю. Струтинський привітав табір, пригадуючи, що ціллю Пласту є не тільки виховати характерних громадян, але також і здорових тілом молодих людей для служби Україні. Він згадав про стару пословицю римлян, що „в здоровому тілі здорова душа".

КОЛИШНІЙ ЛІДЕР забороненої тепер робітничої профспілки „Солідарність" Лех Валенса прихильно висловився про частинне відтягнення санкцій на вивіз американських товарів до Польщі, але рівночасно перестеріг польський режим у Варшаві, щоб він не робив з цього поспішних висновків і не провокував кроків у відношенні до цих, що ще існуючі на його думку „Солідарності" і польського народу взагалі. Якщо режим прем'єр-міністра Войцеха Ярузельського посилить репресії проти патріотичних поляків, то західні держави знову накладуть ембарго на доставу їхніх товарів до ПНР, — заявив Валенса. „Я, як поляк, тішуся зненесенням санкцій, бо це принесе економічні полегші для польського народу, але боюся за нерозважні потягнення уряду", — заявив Валенса кореспондентам у Гданську.

59 ОЛІМПІЙЦІВ В СССР ПОМЕРЛИ ПЕРЕДЧАСНО

Лос Анджелес, (УІС „Смолоскип"). — Під час XXIII Олімпійських Ігрищ „Смолоскип" оприлюднив тут довгу листу 59-ти олімпійців СССР, які померли в СССР передчасно і загадочно, у молодому віці.

Листа ця дійшла на Захід шляхами самвидаву і є потрясаючим документом. Спершу важко було повірити у таку високу смертність найкращих олімпійців СССР. Про це досі були лише спорадичні вістки, які було неможливо підтвердити конкретними фактами.

Одержавши цю листу, до якої було додано лише два речення — „Просимо довести до відома світу" і „Замордовані медичними і біофізичними експериментами", „Смолоскип" розпочав дослідну роботу. Після встановлення, що такі особи, яких імена були на списку були справді олімпійцями, група молодих лікарів дослідувала, що могло бути причиною їхньої передчасної смерті. У висліді цієї праці стверджено, що ані анаболічні стероїди, ані відомі препарати, які вживають радянські спортсмени не спричинюють передчасну смерть, але можуть спричинити різні побічні хвороби. Було встановлено, що середній вік померлих є всього 41,45 років. Тоді виринуло основне питання — що могло бути причиною такої високої смертности олімпійців СССР? Припущення могло бути лише одне: спортсменам дають нові ексcпериментальні препарати, які доводять до хвороб і смерти молодих людей.

Група дослідників „Смолоскипу" зробила порівняльну аналізу смертности олімпійців СССР і олімпійців обох Німеччин, Італії, Франції і Великої Британії, які в тому самому періоді (1952-76) були заступлені на Олімпіядах порівняльно при близно такою самою кількістю спортсменів. У висліді цієї аналізи можна було ствердити, що лише в шести роках (1976-82) смертність олімпійців СССР збільшилася на 400 відсотків порівняльно до попередніх років і на 800 відсотків порівняльно до смертності американських олімпійців.

З вимогою розслідити причини смертности олімпійців в СССР „Смолоскип" звернувся до Міжнародного Олімпійського Комітету і до медичної комісії МОК-у, яку очолює принц О. де Мероді і д-р Е. Гей, а всю документацію оприлюднено на пресовій конференції, яка відбулася 2-го серпня 1984 року в американському пресовому клюбі в Лос Анджелес.

У СВІТІ

ВАРШАВСЬКИЙ РЕЖИМ прем'єр-міністра Войцеха Ярузельського наказав звільнити з тюрми трьох польських націоналістів, членів польської антикомуністичної і антисовєтської групи Конфедерація незалежної Польщі на підставі недавно проголошеної амнестії для політичних в'язнів, з якої у великій мірі скористали провідні члени забороненої урядом профспілки „Солідарність". Звільненими членами є: Лешек Мочульські, Тадеуш Станьські і Ромуальд Шереметєв. Останнього режим мабуть звільнив з причини поганого здоров'я. Усі три підписали декларації в бюрі прокуратора, що їхня організація не була політично партією, але тільки нелегальною юнією, фінансовано ворожими до Польщі силами із закордону. Політичні спостерігачі вказують, що поведінка польських режимників нагадує відому совєтську інституцію КҐБ.

ТРИ ГОЛОВНІ ОПОЗИЦІЙНІ політичні партії в Нікарагуа мабуть будуть позбавлені права брати участь у президентських виборах з огляду на те, що вони не зуміли зібрати 20,000 підписів потрібних до реєстрації партії до голосування і виставлення своїх кандидатів на державні пости. Маріяно Фіяллос, президент виборчого трибуналу заявив, що Соціяльно-християнська, Соціял-демократична і Конституційно-ліберальна партії не зможуть виставити своїх кандидатів під час виборів, запляновних на 4-го листопада ц.р. Уряд сандіністів робить все можливе, щоб не допустити до виборів опозиційні партії і тим самим вичлімінувати багатопартійну систему в їхній країні.

ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКИЙ УРЯД канцлера Гельмута Коля стоїть на становищі, що співпраця Західньої Німеччини із східньоевропейськими державами, включаючи сюди і Совєтський Союз, є корисною, бо вона причиняється до зменшення напруження між Заходом і Сходом. Політичні спостерігачі думають, що канцлер Г. Коль тим самим обороняє становище Бонну про запляновані зустрічі політиків Західньої Німеччини з такими політиками Східньої Німеччини, які, у зв'язку з опозицією Москви, стали контроверсійними і ледве чи тепер відбудуться. В політичних колах Західньої Европи говориться навіть про відхід Еріха Гонекара з посту першого секретаря німецької комуністичної партії.

ЮГОСЛАВСЬКА ПРОКУРАТУРА обвинуватила шістьох противників режиму в „антидержавній активності", яка мала на меті не тільки підривати довір'я до існуючого режиму, але повалення існуючого уряду і встановлення в Югославії „буржуазної західнього стилю політичної системи". Офіційне югославське пресове агентство Танюг інформує, що обвинуваченим загрожує тюрма від 6-15 років, якщо вони будуть засуджені народним судом. Покищо дати процесу не визначено, але в пресі ведеться сильна пропагандивна кампанія проти „опозиції". Серед обвинувачених знаходиться відомий югославський дисидент, противник теперішнього режиму Мілован Джілас. Інші обвинувачені це: 38-річний Владімір Мияновіч, 55-річний Мийодраг Міліч, 35-річний Драгомір Олюїч, 25-річний студент Гордан Яновіч, 36-річний Павлушко Імсіровіч і 37-річний Мілян Ніколіч.

ПАНЦЕРНИЙ ВІЗ з ізраїльськими вояками наїхав на підкладену в південному Лівані терористами міну і вибух, вбиваючи одного вояка. Два вияки були поранені тяжко а три зазнали легкого поранення. Випадок трапився недалеко від демаркаційної зони, яка розділює стаціонування ізраїльських і сирійських вояків в Лівані. Атаки на ізраїльських вояків збільшились в останньому часі, - заявили речники армії в Єрусалимі, хоч покищо невідомо хто властиво займається цими атаками - Палестинська Визвольна Організація Ясіра Арафата, інша фракція палестинців, чи ліванські мусулмани. Не треба виключати також серійців, які в теперішній ситуації вважають себе єдиною бажаною силою на території Лівану.

ПРИБЛИЗНО 1,600 АМЕРИКАНСЬКИХ вояків і військові з'єднання Таїлянду беруть участь у перших таких спільних маневрах. Понад 8,000 вояків, підтримуваних 35-ма воєнними кораблями, літаками і допоміжними швидкими човнами вправляються у висадці у тропічному кліматі у місцевості віддаленій 500 миль від Бангкоку. Головним командиром маневрів є таїляндський генерал Артік Камлянгек. З американської сторони найвищим старшиною є адмірал Вілліям Гров.

ПІДРИВНІ АКЦІЇ ТЕРОРИСТІВ НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ

Вашінгтон. — Речники Державного департаменту і Пентагону заявили, що акції терористів на Близькому Сході, зокрема при виїзді із Суезького каналу у Червоне море і у Перській затоці, безкарно продовжуються.

Понад 200 американських морських піхотинців, зокрема спеціялістів від виловлювання морських мін, декілька гелікоптерів і стаціоновані у цьому районі світу деякі військові кораблі ЗСА, допомагатимуть Єгиптові виловити міни, встановити їхнє походження і евентуально розкрити терористів, яким вже вдалося підірвати 16 міжнародних торговельних кораблів, що користуються Суезьким каналом. Військові частини ЗСА гелікоптери й інший виряд потрібний для цієї операції, покинули у вівторок рано, 7-го серпня ц.р., військову базу Норфолк у Вірджінії на покладі 5-ох ґігантних транспортових літаків С-5, заявили речники згаданих Департаментів.

Вміжчасі Іран, здається одиноко держава в світі, похвалила „геройські вчинки" терористів, а її речники заявили, що зривами капіталістичних кораблів займаються люди, які ведуть „Святу війну" проти ворогів Ісляму, тобто ісламські екстремісти, які в жовтні минулого року виконали були самовбивчий замах на головну квартиру і помешкання американських вояків у Бейруті.

Треба припускати, що замінування воду Червоному морі займаються терористи Ірану до спілки з такими самовбивчими екстремістами Лівії. Взявши це до уваги єгипетський президент Госні Мубарак заявив, що почавши від 7-го серпня ці дві держави не можуть більше, аж до відкликання, користуватись Суезьким каналом і не повинні наближатися до єгипетських територіяльних вод.

Також ситуація в Перській затоці погіршилась. Ірак розпочав знову обстрілювати з гармат і з повітря оливні кораблі і продуценти нафти вислали перестрогу державам, чиї кораблі знаходяться в Перській затоці, щоб вони, кораблі, не наближалися на віддаль вогню іракської артилерії. Покищо Ірак пошкодив грецький танкер 30 миль на південь від іранського острова Карґ.

Запитаний кореспондентами про безпеку американських вояків, речник Пентагону Майкел І. Брач заявив, що єгипетські війська перебрали повну опіку над спеціялістами ЗСА. Крім того американські гелікоптери випосажені спеціяльним механізмом, який може віднайти і знищити водну міну, чи інших вибуховий матеріял з віддалі.

ДОЛЯ САХАРОВИХ ВСЕ ЩЕ НЕ ВИЯСНЕНА

Москва. — Кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Серджт Шмеманн інформує у числі з 7-го серпня ц.р., що доля академіка-дисидента і його дружини Єлени Боннер, все ще достатньо не вияснена помимо інтенсивних заходів його численних приятелів і друзів там в Совєтському Союзі і тут у країнах вільного світу.

Як інформує згаданий кореспондент, приятелі А. Сахарова, які не бажали бути названими, встановили правдоподібно зв'язок із Сахаровим в місті Горькому, положеному 200 миль від Москви, яке являється совєтським індустріяльним центром, головно для продукції зброї й іншого військового виряду і тому є забороненою зоною для закордонних туристів. Вони заявили західнім кореспондентам опісля, що Сахаров все ще перебуває у шпиталі, ослаблений після довгої голодівки, а проти Є. Боннер совєтська прокуратура розпочала слідство, закидаючи їй антисовєтську активність.

Очевидно, приятелі Сахарова не сказали якими шляхами дійшла до них вістка про долю провідного совєтського дисидента, колишнього співтворця водневої бомби, доля якого тепер назавидна, бо він від 1980 року знаходиться фактично під домашнім арештом у Горькому, без права подорожувати чи пов'язуватись із своїми колишніми приятелями чи навіть родиною. Таке право на подорожування було відібране в цьому році також від його дружини, яка довгий час була одиноким лучником Сахарова із зовнішнім світом.

Згідно з інформаціями приятелів, Є. Боннер судитимуть мабуть на підставі 190 параграфу совєтського кримінального права, який передбачає тюремне покарання за наклепи на державну систему. Кримінальна справа проти Є. Боннер розпочалась ще 2-го травня ц.р., мабуть тоді коли А. Сахаров розпочав протестну голодівку, домагаючись видачі візи для дружини на виїзд за кордон для лікування. Після того газета „Ізвєстія", орган Верховної Ради СССР, виступила з нападами на діяльність Є. Боннер кажучи, що „цього разу вона пішла задалеко у її антисовєтській активності", хоч нічого не згадує про характер її „злочинів".

Кілька днів пізніше, тобто 6-го травня, приятелька Сахарових Ірина Г. Крісті якось зуміла продістатись до Горького і побачитись з Є. Боннер, але після свого повороту до Москви, вона застала біля дверей свого помешкання чотирьох „людей в цивільному", а вікна були суцільно закриті. Такий стан триває до сьогодні.

Не зважаючи на протести численних західних урядів, ситуація абсолютно не змінилася і совєти не пішли на жадні компроміси.

Генеральний прокуратор ЗСА обвинуватив КҐБ у застрашуванні спортовців

Вашінгтон. — Генеральний прокуратор З'єднаних Стейтів Америки Вілліям Френч Смит, виступаючи на з'їзді Асоціяції американських адвокатів, офіційно обвинуватив відому совєтську інституцію КҐБ у застрашуванні спортовців з різних країн світу, щоб тим самим зменшити число учасників на літніх Олімпійських Ігрищах в Лос Анджелесі.

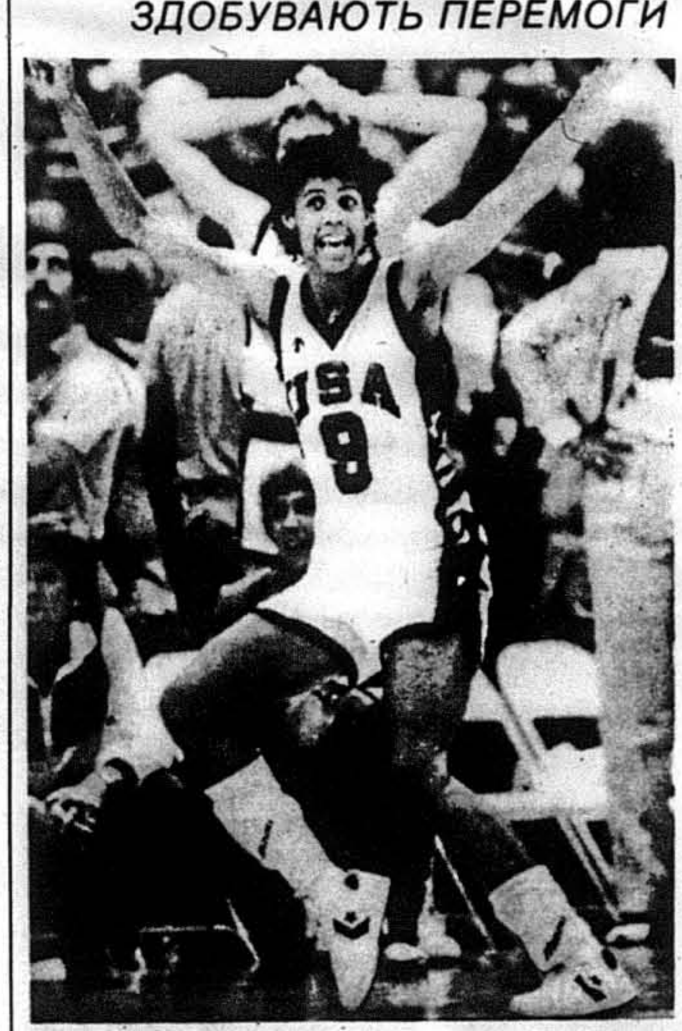
Спортовці з приблизно 20-ох країн світу отримали листи перестороги, що їх спрепарувало КҐБ. Листи були підписані різними дічами і назвами організацій, в тому числі американською скрайньою організацією Ку-Клакс-Клен. Смит підкреслив, що СССР і східньоевропейські комуністичні режими вже раніше займалися поширюванням різних фальшивок на Заході і грали провідну ролю в антиамериканській і антизахідній кампанії, яку, зокрема тапер, Москва веде на широку скалю.

„Ми маємо копії цих листів, — заявив Смит слухачам, — вони насичені расистською ненавистю, нетерпимістю, упередженням

Закінчення на 5.

НА ОЛІМПІЯДІ

АМЕРИКАНСЬКІ ДРУЖИНИ ЗДОБУВАЮТЬ ПЕРЕМОГИ

Шерил Міллер, яка здобула для американської дружини кошівки 16 точок у фіналі, радіє із здобуттої золотої медалі та перемоги над корейською жіночою дружиною.

Лос Анджелес. — Вівторок, 7-го серпня, почався фінальними змаганнями 15-ти збірних дружин їзди верхи і 16-ти їздців, які, здобуваючи перешкоду за перешкодою, наближалися до перемоги для своєї країни.

Для Америки — вперше від 19-12 року Олімпійських Ігрищ — золоту медалю здобула дружина в складі: Конрад Гомфелд, Джо Фарґіс, Леслі Бирр і Мелані Смит. Срібну медалю здобули британці, а бронзову — німці.

Велику перемогу в змаганнях у кошівці після „рукопашного бою" здобула жіноча дружина ЗСА, граючи проти Південної Кореї у фіналі 85-55; Корея дістала срібну, Канада — бронзову.

Не повелось, однак, американській жіночій дружині у відбиванці, бо золоту медалю здобули китайські змагуни, американки — срібну 16-14, 15-3, 15-9 (итагалі першу медалю від часу впровадження — 20 років тому — відбиванки до Олімпійських Ігрищ), а бронзову взяла Канада; „колискою" відбиванки є стейт Массачусетс, де цей спорт започаткував Вілліям Морган, фізкультурник.

У піднošенні тягарів 242 фунтової ваги золоту медалю здобув вперше італієць Норберто Обербургер, румунський атлет Стефан Таснаді взяв — срібну, а — бронзову американець Ґій Карлтон. У боксуванні, у четвертофінальних змаганнях, перемогли своїх супернників американські боксери: Джері Пейдж, Пол Гонзалес, Пернел Вітакер, Вірджіл Гилл і Стів МекКрорі.

Відбулися також прелімінарні скоки у воду із триметрового трампліну, в якому перед веде непереможений і неперевершений досі в цьому спорті Грег Луганіс. Кажуть, що „подібного до Луганіса, в якому поєднується динамічна сила з грацією, історія спорту досі не вписала". На другому місці в скоках з трампліну є також американець Пол Мерріот, а на третьому Лі Гонг Пінг.

Досі американці здобули 48 золотих медалів, 40 — срібних, 17 — бронзових; разом 104 медалі.

В АМЕРИЦІ

ПЯТЬ СЕНАТОРІВ І 10 КОНГРЕСМЕНІВ наполягають на тому, щоб президент Реґен відклав наказ про висилку 417 фунтів плутонія — достатню кількість для 30 атомових бомб, — з Франції до Японії. Транспорт американського плутонія до Японії, схвалений секретарем енергетики Доналдом П. Годелем, проте Президент може відкласти цей транспорт на пізнішу дату, поки будуть вжиті заходи для більшої його безпеки, бо, як вважають законодавці, „небезпека, що існує при транспортації, не сміє бути злегковаженою". Плутоній є дуже великою спокусою для якоїсь ворожої до ЗСА країни, і якщо б він попав в їх руки, Президентові довелося б висилати військо для того, щоб вивідстити його.

БЮРО СТАТИСТИКИ ПОВІДОМЛЯЄ, що рівень убогости серед населення на протязі останніх 18 років не зменшується всупереч тому, що поліпшився економічний стан в країні. У своєму річному звіті Бюро подає, що кількість убогих людей зросла на 868,00 з 34,4 мільйона в 1982 році до 35,3 мільйона в році 1983. В рапорті Бюро стверджено, що число бідних людей з 1980 року зросло на 6 мільйонів. В 1980 році убогими вважались родини із чотирих осіб кожна, чистий прихід якої становить менше ніж 10,178 долярів.

САВДІЙСЬКА АРАБІЯ ЗВІЛЬНИЛА понад половину всіх 33-ох американців, заарештованих за різні провини. З Державного департаменту в кінці минулого тижня повідомили, що 17 американців було звільнено в наслідок загальної амнестії в Савдійській Арабії, що проведена згідно з традицією в цій країні—звільняти після святого місяця Рамадана в'язнів, речинець яких майже закінчується. В зв'язку з цим Державний департамент повідомив, що акція Савдійської Арабії допоможе зменшити напруження між ЗСА і їх арабськими союзниками в зв'язку з вістками, що заарештованих американців піддають психологічним або фізичним зловживанням. Савдійський амбасадор Бандар бін Султан на протязі місяців робив заходи для звільнення всіх американців, щоб розширити і зміцнити відносини поміж цими двома країнами.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Postmaster. Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Торгівля „живим товаром" у Німеччині

Двадцять років тому Еріх Менде, тодішній заступник боннського канцлера і міністер для справ Німеччини, почав торгівлю „людськими душами". У противагу торгівлі „живим товаром", що її практикували колоніяльні імперії XIX сторіччя, модерну „торгівлю живим товаром" практикують обидві Німеччини: Західня Німеччина купує політичних в'язнів, засуджених за різні „політичні злочини" у Східній Німеччині.

Спочатку ця „торгівля" переводилася тайно, але зчасом ці махінації набрали „права горожанства" і ця торгівля є цілком явною й дозволеною. У 1960 роках західні німці викуповували політичних в'язнів, переважно членів Християнсько--демократичної і Соціял-демократичної партій. Сьогодні 70 відсотків політичних в'язнів — це молоді люди, яких засуджено за це, що їх перехопили при втечі до Західньої Німеччини.

Офіційні боннські чинники подають, що від 1960 року „викуплено" 22,000 політичних в'язнів у Східній Німеччині. В 1976 році Бонн виплатив Східній Німеччині 761 мільйон західньонімецьких марок за 11,000 політичних в'язнів. Після того Бонн заплатив 1.5 більйона німецьких марок за 22,000 політичних в'язнів.

Боннський уряд також платить поважні суми, покриваючи програму про „злуки родин", постанову ухвалену двома німецькими урядами.

У дальшому західньонімецька преса повідомляє, що Бонн недавно заплатив 1.8 мільйона долярів як „викуп" за 55 східніх німців, які втекли до західньонімецької місії у Східньому Берліні. 180,000 долярів Бонн заплатив за „викуп" сестрінки прем'єр міністра Східньої Німеччини, Віллі Стопг яка втекла до західньонімецької амбасади в Празі.

Звичайно, східньонімецький уряд дозволяє на обмежене число еміґрації своїх громадян до Західньої Німеччини, але також за це треба платити поважну суму. Німецькі комуністи, очевидно, під приказом Москви, обтяжують також леґальних еміґрантів високими сумами, як „відшкодовання" за „злочини", які, мовляв, політичні в'язні вчинили, діючи на шкоду комуністичному режимові. Уряд Східньої Німеччини теж вимагає від таких еміґрантів суми грошей, які уряд ніби витратив на їхнє образування.

Одначе, хоч ця „торгівля живим товаром" приносить великі суми грошей фінансово-зголодженій Східній Німеччині, деякі твердолобі члени уряду в Східній Німеччині є проти такої „торгівлі" політичними в'язнями, мовляв, така практика обнижує престиж комуністичної Східньої Німеччини.

Рівнож ієрархії німецьких католицької і лютеранської Церков у Східній Німеччині стараються знеохочувати своїх парохіян еміґрувати до Західньої Німеччини, очевидно маючи на думці, що зменшення членства у їхніх парохіях приводить до послаблення їх Церков.

Проте бажання еміґрації годі виелімінувати, бо високий економічний рівень та демократична свобода в Західній Німеччині і в дальшому запишаються цим могутнім притягаючим магнетом для східніх німців, які мусять жити в комуністичній неволі та під чоботом совєтського узурпатора. А з цим і немає виглядів, щоб припинилася торгівля „живим товаром".

НЕ ЛЕҐАЛІЗУЙМО ЗЛИХ ЗВИЧАЇВ

(За „Українським Православним Словом", липень-серпень 1984 року).

Скоро мине рік, як відбувся IУ Конґрес СКВУ. Закінчено його радісними окликами, а між ними і таким: нарешті й ми, українці, дійшли до розуму, забули вчорашні внутрішні політичні чвари та взаємне очорнювання одного одним, обнялися, облобизалися, пригорнули до свого серця вчорашнього нелюба і всенародно на Конгресі леґалізували громадсько-політичний ...двоподіл української громади в ЗСА. В цьому лицедійстві навіть найбільш досвідчені і чесні громадські діячі добачили (або хотіли добачити) найбільший успіх IУ СКВУ. Всіма доступними і переважно супервідважними аргументами заспокоювали не лише українську громаду в ЗСА, але і в цілому світі, що, мовляв, — сталося Боже чудо, бо нарешті, всі ми... „воєдино!" Та, на жаль, скоро виявилось, що т.зв. джентельменське домовлення двох таборів — демократичного і визвольнофронтівського, було лише і тільки хитрим посуненням останнього.

Як знаємо, IУ СКВУ попередило глибокосягаюче розбиття української громади в ЗСА, до якого то розбиття довів Визвольний Фронт, який лише і тільки йому доступними засобами опанував начальну репрезентацію в ЗСА — УККА. Єдинослушною і доцільною реакцією на недуже чесну дію темних, бо в конспірації народжених сил, що взяли під свою контролю УККА стало питання потреби зорганізування на демократичній базі опозиції, яка прибрала назву „Українсько Американська Координаційна Рада.

Проти появи цієї організації, зокрема проти надання їй права на участь у IУ СКВУ виступив рішуче і з великим галасом провід УККА, кинувши у бій всі свої сили й очоливши їх фахівцями від політичних диверсій, які вже не одну справу або конвенцію зуміли поставити догори ногами.

І ось саме тут доля поставила Визвольний Фронт перед несподіваною потребою рятувати саму можливість залишитися частиною української зорганізованої спільноти. Побачивши, що більшість учасників Конґресу рішуче за припинення визвольно-фронтівського „бліц-кріґу", скерованого на опанування своїми людьми громадських і церковних установ, „мозговий трест" Визвольного Фронту рішив змінити гнів на ласку і „обдарувати" Українську Американську Координаційну Раду правом на рівнорядне представництво з УККА в керуючих СКВУ установах. Дарунок з „уцілованням ручок" прийняла демократична більшість.

Цей „дарунок" на IУ СКВУ викликав у делеґатів і громади „гостей" вибух небувалої радости, насамперед у чесних, порядних і переважно наївних людей, навіть у таких, що зараховують себе до більш-менш досвідчених і чесних політиків. Більшість періодичних публікацій, особливо союзових і конфесійних часописів, теж захлиснув стримкий потік радости, що рванув з найвищого нашого еміґраційного хмародеру — СКВУ. До речі буде тут згадати, що декларацію Визвольного Фронту, про рівноправність УККА і УАКР Конґрес прийняв „на віру", без переліку — хто „за", а хто „проти". Шкода, що ця містерія відбулася без переліку, бо як тепер знаємо, серед делеґатів було чимало невіруючих Томів.

Стародавні мудреці вчать, що „на похмілля" буває не тільки після „доброї чарки", але і з переситу щастям і добробутом, коли люди з жиру дуріють. Часто-густо такий пересит доводить до гіркого і обезсилюючого самобичування і сумного висновку: — бачили очі, що купували, їжте тепер, хоч повилазьте (С. Номіс — „Українські приповідки і прислів'я"). Щось подібне приходиться тепер чути, пів-року після IУ СКВУ. Навіть деякі наші часописи (далеко не всі, бо соромно до гріха признатися), що захлиставались славословієм з приводу „щасливого закінчення IУ СКВУ", почали вже нарікати на „партнера" (він же Визвольний Фронт), який не респектує джентельменського стиску долоні, а навпаки — знову почав проти шерсти гладити УАКРаду та її провідних людей. Кажуть, що таке лицемірне поступовання прикметне передусім людям в конспірації родженим і в конспірації животіючим.

Колиж іде про пресу Визвольного Фронту, то вона майже одразу після IУ СКВУ почала ховати кінці у воду, відвертаючи увагу української громади у вільному світі від деструктивного поступовання Визвольного Фронту, скерованого передусім на опанування демократичних установ і підпорядкування їх системі Фронту, зводячи водночас усю проблему до льокальних взаємовідносин УККА з УАКРадою. На протязі останніх п'яти-шести місяців, на сторінках визвольнофронтівської преси написано про ці взаємини чимало, а до того переважно найчорнішими чорнилами. На доказ цього пошта принесла нам число „Національної Трибуни" з датою 8-го липня 1984 року, в якому передруковано з торонтонського тижневика „Гомін України" статтю „Крутими шляхами громадського конфлікту". Автора цієї статті не подано, виходить, що написане у статті — офіційне слово Визвольного Фро-

Закінчення на ст. 6.

М. Юрська

Навіть український їжак і карпатські бджоли працюють „на благо радянської вітчизни"

Не тільки обласні, але й столичні газети надрукували вістку про незвичайну подію, що її героєм був уродженець села Калинівки Вінницької области.

Одного дня механік хлібокомбінату, М. Б., працюючи в городі, почув тривожний крик квочки. Він підійшов до гнізда і побачив, що з 12 яєць два бракує. Наближалася буря, і М.Б. пішов до хати. Після бурі він знову підійшов до гнізда, щоб побачити, що діється з квочкою, і нараз завмер біля куща з гніздом. На яйцях лежав великий їжак. Піднявши його з гнізда, М. Б. здивувався ще більше: на гнізді побачив він усі 12 яєць. Це був доказ, що їжак, збагнувши свою помилку, повернув засиджені яйця. Завдяки ощадному їжакові на господарстві тепер весело „цвірінькають" 12-ро курчат, звеселяючи серце свого господаря та матері-квочки. А якже з чесним їжаком, що не наважився розбазарювати громадське добро? Чи він теж утішається курячим „щебетом"? Цього ніхто не перевіряв, але одно певне, що не нагородили його ні двома свіжими яєчками, ні заслуженим орденом. А з газет, що розголосили славу про нього по всій неосяжній вітчизні на добрий приклад розбазарювачам народного майна, він і так не збирається читати.

Карпатські бджоли придбали собі ще більшу славу. Про їх існування не знали люди від сотворення світу, хіба що ласуни ведмеді „розкулачували" їх вряди-годи з їх солодкої власности. Але з приєднанням Закарпаття до найпрогресивнішої країни колективи вчених почали досліджувати цей бджоляний рід і відкрили їх високоякісні ознаки: вони відзначаються доброю зимостійкістю, високою плодючістю маток, здатністю економічно витрачати взимку кормові припаси і т.д., і т.д., їх переселили в інші географічні зони та впровадили в виробництво п'ятирічок. Тепер їх культивують у 25 областях УССР, у 14-ох областях РРФСР, у деяких областях Білорусі, Узбекістану та Латвії. Але особливою пильністю відзначалися карпатські трудівниці з Рахівського району, вивезені на Сибір, де в умовах Новосибірського краю в 1980 році кожна бджолина сім'я випродукувала по 150 кілограм меду. Своєю невсипущістю вони допомагають також у запилюванні сільсько-господарських рослин, і завдяки тому господарства багатьох підприємств Сибіру і Далекого Сходу щороку одержують високі врожаї городини. І так, карпатські працівниці включилися в програму виробничих п'ятирічок. Не знаємо тільки, чи роблять вони це на заклики мудрої партії й уряду, бо стахановських орденів вони за це не удостоїлися. Добре було б запросити цих карпатсько-сибірських чемпіонок на соцзмагання неменш відомих українсько-американських чемпіонок у пасіці Мирона Сурмача, але знаємо, що це неможливе, бо кремлівські вожді не дадуть на це згоди. Ану ж соцзмагунки захочуть попросити притулку в капіталістичній Америці, а Білий Дім відкриє їм ворота до своїх городів? Що тоді?

Володимир Сушко

ЗАКОВИКА З КИСЛОТНИМ ДОЩЕМ

Так приблизно можна б окреслити ситуацію, яка сьогодні існує в Америці довкола справи кислотного дощу (acid rain).

Хоч за останніх більше як п'ять років зібрано багато матеріялів, які переконливо вказують на індустрію і автомобільний рух як на головні спричинники кислотного дощу, то, не зважаючи на це, досьогодні не лише, що не схвалено пляну розв'язки цієї проблеми, але ще існують розбіжності в поглядах чи така негайна контроля — справді конечна.

Обраховують, що річно з коминів американської індустрії, великий відсоток якої знаходиться в середущих стейтах ЗСА, у повітря підноситься не менше як 24 мільйони тонн двоокисів сульфату. 65 відсотків з того, або більше як половину, виділяють самі лише електрівні. Крім двоокисів сульфату підносяться ще в повітря окиси азоту, що їх виділяє автомобільний рух. У вატмосфері при злуці з вологістю, ці ґази перемінюються в сірчані і азотні кислоти. Західні вітри, які переважають на північноамериканському континенті, несуть насичені тими кислотами хмари, не раз і далекі сотні миль на схід Америки.

Ближче чи дальше від місця їхнього виходу у повітря ці кислоти вертаються разом з дощем чи снігом знову на землю. Тут від їхнього нищівного впливу вже від років гинуть поволі дерева, завмирає життя в озерах і нищаться будівельні матеріяли. Матеріяльні шкоди з того обраховують на більйони долярів. Моральні шкоди є не менші.

Населення теренів у східній Америці і Канаді, які під сучасну пору терплять найбільше від тих кислотних опадів, протестує вже від років і вимагає негайної розв'язки. Однак цієї розв'язки покищо не видно.

Причин такого стану не тяжко дошукатися. Вони є у величезних коштах, що їх треба понести, щоб уліпшити машини так, щоб двоокиси сульфату і окиси азоту не підіймалися у повітря.

Технічно таке уліпшення вже сьогодні можливе до переведення. Існують прилади, так звані „scrabbers" при допомозі яких, уживаючи спеціяльні хемікалії, можна виелімінувати 90 відсотків двоокисів сульфату з ґазів, заки ці підіймуться у повітря. Справа однак, є в коштах. Ціна одного такого приладу виносить коло 100 мільйонів долярів. Коли узгляднити, що лише одна пересічної величини електрівня потребуватиме більше як один з таких приладів, то кошти уліпшення треба розраховувати на великі більйони долярів.

Друга трудність — в тому, що з усіх тут заторкнених сторін, ні приватна індустрія, ні поодинокі стейти, які терплять від кислотного дощу, ні ті стейти, що занечищують повітря, ані федеральний уряд не виявляють охоти, щоб самим покривати величезні кошти зв'язані з очищенням повітря. Існують інші трудноці, от, наприклад, як доказати, що такий стейт є саме тим, що спричинився до нищівного кислотного дощу в тому чи іншому стейті.

Це все до певної міри і виснює чому ще досьогодні Конґрес не зміг схвалити нового законопроєкту про чистоту повітря. В обох палатах уже від трьох років дебатують (законопроєкти ч. 3400 в Палаті Репрезентантів і ч. 768 в Сенаті) і не видно кінця тим дебатам. Є два питання, на які законодавцям тяжко знайти однозгідність, а саме: які стейти будуть могти користати з охорони нового закону про чистоту повітря, і друге, хто буде платити за його очищення, приватна індустрія, стейти, федеральний уряд чи всі разом?

У побоюванні, що нові розпорядки про чистоту повітря одного дня можуть стати дійсністю, електрична індустрія останньо збільшила кампанію проти тих, які тиснуть на Вашінґтон за більше рішучою акцією проти кислотного дощу. В брошурці, що її недавно видав Електричний Інститут Едісона, а поодинокі електрівні як от, Балтиморська ґазова і електрична фірма, поширила її на своїх теренах, ця індустрія ні більше ні менше, а просто заперечує нищівний вплив кислотного дощу, вона радить Конґресові не робити заскорого рішення у справі нового закону про чистоту повітря, пропонує більше дослідів над кислотним дощем і вкінці остерігає, що в разі ухвалення такого нового закону річний домашній рахунок за електрику піде вгору принаймні на 250 долярів більше.

Президент Реґен перебрав від своїх попередників нелегку проблему. Майже всі групи оборонців довкілля закидають йому, що він не дбає про охорону природи. Це заперечують його прихильники. Сам президент Реґен заступає думку, що треба більше дослідів заки можна робити рішення про контролю кислотного дощу. Його настанова в цій справі зрештою нічим не відрізняється від його політики в інших внутрішніх справах країни. В часі, коли добро і безпека країни вимагають збільшення видатків на оборону проти комуністич-

Закінчення на 5.

Ніна Кузьменко

Волошки

Волошки, волошки, розкидані всюди,
Синіють у полі, мов неба блакить;
Жита половіють, налиті пшениці,
Сонце промінням землю пестить.

Ви квіти блакитні з моєї Вкраїни
Чи буду вас знову збирати?!
Чи ще доведеться з волошок пахучих
Вінок за водою пускати?

Чи місяця коло з високого неба
Ще буде колись так світити
На Ворсклу-красуню, на парк каштановий...
Чи сном про Вкраїну лиш будемо жити?

Згадались волошки у полі за містом,
Мені ти колись їх збирав;
І квітку до квітки з колоссям пшениці
В купальський вінок позплітав.

Рука в руку дійшли ми до берега Ворскли
Зняла з голови я вінок — у Ворсклу пустила...
Поплив за водою в країни далекі,
Лиш рій залишився думок.

Тепер я у снах все волошки збираю
І бачу широкі поля...
У квіти вбрана, пшеницями пишна
Рідна Вкраїна моя.

Лину до неї думкою, згадкою,
Образ святий Її в серці ношу,
В снах зустрічаю тебе коло Ворскли,
Із спогадів теплих вінок я плету.

Михайло Кучер

УКРАЇНЦІ У СОЛОВЕЦЬКІЙ ЦАРСЬКІЙ КАТОРЗІ

Соловецький Зосімо-Саватієвський чоловічий манастир ставропігіяльний 1-ої кляси в Архангельській губернії на островах. Основано манастир біля 1429 року преподобним Саватієм. Манастир розповсюджував християнство серед сусідніх лопарів — одно з племен, які населяли російську імперію.

Соловецький острів самий великий у цій системі. Довжина острова 23 верстви, ширина 15 верств. Найбільша висота горбів на острові 40 сажнів. Більшість площі острова була під лісом. Підсоння суворе, тому хліборобством там не займалися, але при манастирі до революції були великі городи. У лісах багато диких ягід: малина, порічки, черниці. У водах багато риби. Підсоння холодне, суворе, вогке. Літо продовжується два з половиною місяці, зимою довгі ночі.

На території Соловецького острову знаходилося сім великих храмів та десять церков і каплиць на скитах і пустелях. Число ченців доходило до 450 осіб. Крім того у манастирі жило вісімсот людей мирян, як тоді казали „по обету", себто за обіцянкою. Вони добровільно працювали на манастир. Літом число прочан, очевидно до революції, сягало десяти тисяч.

За царів, зрештою як і тепер, манастир крім місця молитов, служив місцем заслання важливих державних засланців, але такі відомості трималися в тайні і про них мало хто знав. Тільки у XIX столітті в Росії стало більш відомо про соловецьку каторгу. Найбільш документів, що відносяться до соловецької каторги, знаходяться у Державному архіві Архангельської области. Досі в СССР вивчено більше як п'ятсот „личных" — особистих арештантських справ.

Манастирська в'язниця на Соловецьких островах була найстарша, найбільш сувора, неймовірно тяжка і нелюдська. Там каралися державні злочинці, по-сучасному інакшодумаючі. Соловецька в'язниця одночасно була основною в'язницею Міністерства віроісповідань. За царських часів у Соловецькій в'язниці загинуло більш як чотириста в'язнів.

До кінця XУІІІ століття у манастирі не було спеціяльно збудованих приміщень — в'язничних камер, а в'язні жили у камінних заглибленнях (нижах), що їх побудував чернець-архітект Тріфон. Це були так звані „кам'яні мішки", які звичайно служили як склади пороху й набоїв.

Як виглядав такий „кам'яний мішок"? Форма була різна, але звичайно два до чотири аршини довжини і півтора до трьох аршин ширини. З меблів тільки камінна лавка. Стояти можна було тільки, зігнувшись. У стіні прорубано віконечко для передавання їжі арештантові. Віконечко для безпеки мало ще три рами з ґратами. У приміщенні-завжди півморок, вогко, зимно.

У такий камінний мішок кидано в'язня, закованого по руках і ногах після катування з вирваними язиками та ніздрями і до того приковувано до стіни. В'язням було заборонено скаржитись на обставини, в яких перебували, заборонено писати листи і такі отримувати.

Крім камінних мішків були ще земляні підземні в'язниці, яких було сім. Земляна в'язниця — це викопана у землі яма, глибока біля двох метрів, стіни викладені цеглою. Зверху покладено дошки і насипано землею. У стелі було віконечко для передачі їжі. До спання — в'язка соломи. Це була найстрашніша кара. У таких землянках-в'язницях були звичайно щурі, які нападали на безборонних в'язнів. Були випадки, що щурі відгризали в'язням носи та вуха. Манастир уживав такі в'язниці до кінця XУІІІ століття.

Укази з XУІ століття говорили про вину в'язнів, але вже укази XУІІ-XIX століть про вину в'язнів нічого не згадували. До Петра І уряд соловецькою каторгою користувався мало. У XУІІІ столітті на Соловки засилано всіх „произносителей важных и непристойных слов". Вину засланих формульовано дуже загально „за великоважную вину, о которой явно по делу", „за злодейственные поступки", за „непристойные его монашескому чину поступки и сказивания", за „явное его с женским полом грехопадение". На Соловки засилано таких психічно хворих „для исправления ума". Інколи в'язнів посилано на Соловки не звичайним етапом, а на кошт самого в'язня. Засланий не мав права говорити з вартою, а коли в'язень заборони не слухав, йому в рот клали (запихали) кляп і виймали його тільки при їжі.

У манастирі в'язня обшукувано, від нього відбирали гроші та інші речі приватного вжитку, передягали, а арештантську одіж, давали посуд для їжі і щось до спання.

Здебільшого в'язні голодували. Кормили їх „токмо хлебом слезным и водой". Тільки з другої половини XУІІІ віку в'язням дозволено їжу „против одного монаха", себто звичайну їжу ченців. У другій половині XУІІІ століття кошт утримання ченця був дев'ять карбованців на рік, те саме і для в'язня.

Спеціяльно тяжких злочинців позбавлювано імен і прізвищ і не можна було говорити про їх вину. Вони жили мучились і помирали безіменними. Охорона анонімових в'язнів була ще більш пильна як звичайних. Двері камер замикали на замок і ще до того печатали окремими до того печатками. Якщо в'язень захворів і смерть була близька, то двері відпечатувано, відмикано і після Причастя двері знову запечатувано і замикано. Про медичну допомогу не було мови.

Посилано на Соловки людей і „для строгого смирения", попрацювати „на святую обитель", або „быть ему в вечных трудах до смерти неисходно".

На Соловки висилано також синів на прохання батьків „впредь до исправления". Багаті в'язні могли за платню уникати праці. Вони часто привозили з собою перини, подушки та мали слуг-кріпаків.

За непослух в'язнів карано нещадно, себто на тодішній мові „по монастырскому обыкновению нещадно". Били, звичайно, нагаями, приковували до стіни. В'язнів охороняли вояки. Якщо в'язень був письменний, йому було заборонено писати листи, мати папір і прилади до писання.

Перші в'язні-українці з'являються на Соловецькій каторзі на початку XУІІІ століття. Це були люди з оточення Іскри та Кочубея. Після 1708 року в Архангельську губенію і на Соловки пішли мазепинці.

Із в'язнів першої чверті XУІІІ століття найбільшої уваги заслуговує Захар Петрович Патока. Запис з того часу залишився такий: „1721 года августа в пятый день. По грамоте царского Величества из Государственной коллегии иностранных дел за подписанием государственного канцлера и тайного советника П.П. Шафирова прислали малоросиянина Захара Патоку. Велено его держать в каторжной тюрьме вечно за крепким присмотром и чернил и бумаги ему давать не велено". Синодальний засуд має дату 20-го травня 1721 року: „Малая и Белая России Самодержца указ из Святейшего Правительствующего Синода Соловецкого монастыря архимандриту Варсонофию". Сего мая дня 19 в Святейший Правительствующий Синод из Государственной Коллегии иностранных дел в доношении написано: по Его де Великого Государя Указу, по доношению из оной Коллегии, приговором Правительствующего Синода решено малоросиянину Захару Патоке, за неправые его о великих днях доношения вместо смертной казни учинить вырезать язык и сослать в Соловецкий монастырь-тюрму вечно. И та казнь Патоке учинена". До того додано депешу Колеґії закордонних справ з 10-го червня 1721 року за підписом барона П. Шафірова, яка наказувала не слухати запевнень, що він, Патока, людина умово хвора і несвідомий того, що говорить, тому його й не покарано смертю, але заслано до смерти на Соловки, де він до кінця життя старався довести до відома Петербурґа якісь дуже важливі відомості про зраду Мазепи.

У 1724 році Патока впевняв, що його заслано без наказу царя. Уряд вважав Патоку „гетьманским генеральным писарем", яким той в дійсності не був, а на допитах казав, що він тільки писар з Лубень. У його допитах фіґурували (бунт і зрада) імена графа Гавриїла Івановича Головкіна і барона Петра Павловича Шафірова. Постає логічне питання чому уряд не дав ходу таким відомостям, а обмежився тим, що схарактеризував Патоку як несповна розуму. Так званий Преображенський приказ — пізніше III Відділ політичної жандармерії, завідував політичними справами.

(Продовження буде)

ПЛАСТОВА ВАТРА

Рік XXУ. СЕРПЕНЬ 1984 Ч. 1 (144)

Підготовляймось до 3-го Пластового Конґресу

Конґрес — не тільки зустріч, велика й щира зустріч друзів і подруг, членів Пласту, якому якраз минає 70 років існування. Конґрес — це також рада, Велика Рада активу Пласту про його дальшу долю. Конґрес не завжди мусить відбуватися у надзвичайні чи кризові часи існування організації Перший конґрес відбувся в Ашафенбурзі, американська зона тодішньої Німеччини, в 1948 р. Той час можна б назвати кризовим тому, що це був якраз час перед масовим переселюванням наших людей у вільні країни світу. Кризовим було також і те, що ми віддалювалися фізично від рідних та нашої батьківщини. Тому той конґрес був емоційним і глибоко вбився у пам'ять його учасників. Його метою було усвідомити і підготовити членство до великої мандрівки по світі, наснажуючи ідейно, щоб воно знало як поводитися, що, чому і як робити в нових країнах поселення, як віднайти себе, щоб спільно знову започаткувати там діяльність Пласту. Крім нашого членства в цьому конґресі взяли участь багато визначних людей загалу нашої спільноти, особливше Церкви, науки, мистецтва, політики і зокрема української преси. Немає сумніву, що той конґрес залишив поважний слід у житті Пласту, бо народив нові клітини Пласту у різних країнах світу.

Підготовка до Пластового Конґресу Другого тривала приблизно чотири роки - від 1966 до 1970, і він відбувся в тому ж році в Торонто. І так як перший конґрес дав слово-ідею, вказівки і конкретні поради, які наше членство ентузіястично реалізувало в нових країнах поселення, так Пластовий Конґрес Другий відбувався в цілковито інших обставинах, у новому оточені з дещо іншими людьми і іншими вимогами. Матеріяльні обставини були на багато кращими, тому появлялися нові домівки і оселі. До першого Пластового Конґресу проблеми „двох батьківщин" не було, бо молоде і старше покоління мало рідну батьківщину — Україну — в душі, у серці у живій і болючій пам'яті баченого, пережитого і остаточно щойно втраченого. Ця пам'ять настирливо дотикала наше плече і шепотала виразно у наше вухо: пам'ятати, жити і навіть страждати за нею і для неї. З бігом літ люди нашої організації змінилося. Наймолодше покоління нашої організації, як також і деякі їхні батьки вже народжені у різних країнах поселення. Такого щирого і палкого почуття до української батьківщини в них, цілком природньо, немає. Тому поміч у розв'язці проблеми ідентичности українця в діяспорі є конечною. Ми ж знаємо що оточення є часто для молодої людини таке привабливе, що часто справді є трудно „бути собою", та потребує багато глибоких почувань до свого рідного, знань, а перед усім - сильного характеру. Ми обіцяли собі щось в тому напрямку робити і зробити. Після глибокої аналізи ми вирішили, щ наша ідеологія є правильна. Виховники ствердили, що покищо немає нічого кращого від скавтово-пластової методики самовиховання, хіба що можна б було замінити деякі застарілі форми засобів новими і сучасними. А чи не варто б було передумати проблему програм теперішних проб, тощо? Ця проблема ідентичности є так важливою і під сучасну пору актуальною, бо за останніми переписами в Канаді наша спільноти втратила 50 тисяч членів, себто наші церкви втратили стільки вірних. Ми всі знаємо, якою пекучою проблемою є справа спілкування рідною мовою, проблема рідних шкіл та курсів українознавства. Цей змаг за ідентичність національного походження в Канаді залишив певний слід і напр. канадський уряд прийняв ідею багатокультурности за свою офіційну політику. Без сумніву, що наші визначні одиниці як сенатор П. Юзик і Я. Рудницький відіграли тут важливу ролю. Сьогодні ми ще не збагнули всіх тих сил і фактів, як сприяють так чисельним нашим одиницям цілковито ідентифікуватися з українською спільнотою і при тому бути творчим і передовим громадянином своєї країни поселення. Це не є проблема тільки Пласту, це проблема всієї спільноти. З повною свідомістю відповідальности можна ствердити, що Пласт все був аванґардом мислення і розв'язування пекучих проблем нашої спільноти. Таким він є і сьогодні, і тому заповзявся підготовити Третій Пластовий Конґрес.

В нас завжди казали, що в трійці перебуває Бог. Дослідчі підготовчі комісії Головної Пластової Булави напевно зробили багато в тому напрямку, але загал не є про це точно поінформований. Все наше членство з поміччю нашої спільноти повинні співучаствувати в цій підготовці. Починайно наново або на свіжо ідентифікувати і формулювати суттєві проблеми, труднощі і питання. Запрошуймо на наші наради всіх нам відомих соціологів, психологів, виховників - теоретиків і практиків, лінґвістів, зацікавлених такою проблемою духовників, пластових провідників і взагалі людей науки, знання і досвіду. Організуймо це по осередках, станціях, краях. Зібрані думки і висновки відсилаймо до Комісій ГПБ, до пластової преси, особливіше до журналу „Пластовий Шлях", щоб ними можна було поділитися зі всім членством і нашою спільнотою. Це напевно породить цікаві думки і поради.

А тим часом пічнемо від себе самих, своїх дітей, своїх виховників, батьків Пласт прияту - запитаймо, що було найбільш притягаючим у Пласті, а що відпихаючим що треба підсилити, а що усунути, що дати нове? А що ж з пластовими пробами? Яку програму дати старшому пластунству? Що є найкращим середником вивчення української мови і користування нею? Не робім цього в поспіху, бо це речі тяжкі і трудні! Пласт виконував завжди свої завдання солідно, з розмислом і успішно. Так він робить і тепер.

В. Соханівський

ТРЕТІЙ ПЛАСТОВИЙ КОНҐРЕС

Чому є пластові конґреси?

Пластовий Конґрес має проаналізувати сучасний стан Пласту по різних країнах та дати ідеологічні, методичні й інші напрямні на майбутнє. Наш статут вказує, що конґреси мають відбуватися один раз на 10 років. Пропозиції-підсумки з конґресів передається до одобрення нарадам КУПО. Тому, звичайно, конґреси відбуваються день-два перед нарадами КУПО.

Перший Пластовий Конґрес відбувся 1948 року (Ашафенбурґ, Німеччина), щоб дати ідеологічні та методологічні напрямні „На дальшу мандрівку до Великої Мети", коли пластуни роз'їздились по різних країнах.

Другий Пластовий Конґрес мав дві частини:

а. 1966 р. в Олбані. Тоді рішено, що Пласт бажає зберегти українську ідентичність, і просить громаду допомогти в цім.

б. 1970 р. в Торонто. Чотири комісії протягом чотирьох років аналізували різні теми. Ідеологічні підстави залишились незмінними.

Третій Пластовий Конґрес.

При Головній Пластовій Булаві є Дослідно плянувальна комісія. 1981 року цю комісію оформлено у 12-ох підкомісіях, які є очолювані пластунами з різних країн. Підкомісії вивчають сучасні проблеми в Пласті та подають рекомендації. Різні підкомісії переводять специфічні опитування анкетами, щоб зазнайомити пластунів із деякими справами та й почути які є погляди серед пластунів. Другий Конґрес мав гасло *пізнавати, передбачати, діяти.*

Тому, що наш статут вказує, що дослідно плянувальна комісія має плянувати проблематику для конґресів — ми придержуємось цього клича й продовжуємо пізнавати. Наші рекомендації і підсумки ідуть під кутом передбачування. Тому ми поширювали запитники „Пласт у 2000-ім році", вели дискусії на цю тему (напр. ЮМПЗ-82, УПС Австралія, курені УСП та УПС).

Дослідно-плянувальна комісія так веде працю підготовки тематики. Підготовку і переведення самого 3-го Пластового Конґресу заплянування ГПБулавою у таких етапах:

1. Покликання Підготовчої комісії, яку очолює Люба Крупа.

Переведення дискусій-семінарів по більших пластових осередках, куренях — на пропоновані теми:

— Мета Пласту на 200-ий рік

— Справа спілкування українською мовою в Пласті

— Українці в діяспорі: роля Пласту

— Україна і Пласт

— Пластуни і християнські засади.

2. Пленарна сесія 6-го жовтня 1984 р. на Союзівці. Підсумовання дискусій і думок.

3. Відправи пластового активу, дискусії по краях на тему пропозицій Пленарної сесії.

4. Заключна пленарна сесія 1987 р., перед 10-им Збором КУПО.

Підсумовання всіх попередніх дискусій, пропозиції як дальше діяти.

— пізнавати — передбачати — діяти —

Щоби близьке майбутнє — 2000-ий рік пластуни могли зустріти як сильна організація — ми мусимо пізнавати сучасний стан, передбачувати зміни оточення, напрямків — і діяти реалістично, щоб сьогоднішні новаки мали ще змогу перейти через УПЮ, УСП до УПС, і могли дальше служити українській спільноті.

Тому закликаємо всі курені УСП й УПС, всі станиці та осередки включитись до першої фази підготовки. 3. Пл. Конґресу: участи в дискусіях.

За матеріялами, чи потрібними панелістами — можна звертатись до голови Підготовчої Комісії Третього Пластового Конґресу — пл.сен. Люби Крупи, на адресу:

Пласт — ГПБ
140 Second Ave.
New York, N.Y. 10003

пл. сен. кер.
Любомир Романків
голова ГПБулави

пл. сен. кер.
Лариса Онишкевич
керівник досл.плян.комісії

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА

25-го лютого 1984 р.

ОБ'ЯВА
ПРО ВІДБУТТЯ ТРЕТЬОГО ПЛАСТОВОГО КОНҐРЕСУ

Для добра нашого спільного майбутнього, для добра нашої молоді та для служби українській громаді в діяспорі — ми мусимо бути готовими до майбутнього.

У продовженні праці Пластового Конґресу Другого (1966-1970) під кличем

„ПІЗНАВАТИ — щоб ПЕРЕДБАЧАТИ — щоб ДІЯТИ"

відбудеться

ТРЕТІЙ ПЛАСТОВИЙ КОНҐРЕС

1984: перша сесія **1987: кінцева сесія**

Перша сесія: 5/6 жовтня 1984 року на Союзівці (перед Зборами КУПО).

Вже на ЮМПЗ-82 Дослідно-плянувальна комісія під проводом пл. сен. ЛАРИСИ ОНИШКЕВИЧ розпочала підготовчі ширші дискусії до тематики Конґресу. Дальша підготовка до І. Сесії Третього Пластового Конґресу відбуватиметься по станицях і куренях у формі панелів та дискусій.

Для підготовки і переведення Конґресу Головна Пластова Булава покликала Конґресову комісію, яку очолила пл. сен. ЛЮБА КРУПА.

Закликаємо все старше пластунство і пластовий сеніорат включитися активно в підготовку Третього Пластового Конґресу у формі дискусій у пластових станицях, куренях та осередках праці і на сторінках пластової преси.

СКОБ!

За ГОЛОВНУ ПЛАСТОВУ РАДУ

пл. сен. Тарас Дурбак — *голова*
пл. сен. Віктор Яворський — *секретар*

пл. сен. Любомир Романків — *голова*
пл. сен. Олександра Юзенів — *ген. секретар*

Виховно-Вишкільний фонд ім. Дрота

Тому чотири роки Головна Пластова Булава заініціювала Виховно-Вишкільний фонд ім. Дрота (Д-р Олександра Тисовського). Ціллю цього Фонду є підсилити вишкіл пластових виховників та вдержувати пластову одність між поодинокими краями, спроваджуючи надійних будучих виховників з різних країн, де існує Пласт на вишколи в Америці чи Канаді.

Посилена акція збірки на Фонд Дрота піднесла його вже до суми 18,000.00 дол.

Згідно з правильником Фонду Дрота Головна Пластова Булава з відсотків вже цього літа спроваджує на „Лісову школу" двох пластунів — одного з Німеччини, а другого з Риму. Приходи з відсотків ще замалі, щоб спровадити пластунів і з інших країн — Англії та Аргентини чи Австралії, але це було б дуже корисним.

Головна Пластова Булава звертається із закликом до всього українського громадянства, а зокрема до всіх пластунок і пластунів та вихованих в Пласті громадян з закликом допомогти збільшити підставову суму у Фонді до 100 тисяч, щоби вже в наступному році ми могли спровадити на вишколи по одному пластунові і по одній пластунці з усіх країн. Добре вишколені виховники — це запорука добре ведених пластових гуртків і пластової праці. Добре ведена пластова праця — це запорука вдержання свідомої молоді, а за тим — існування української громади в діяспорі.

Датки можна відтягнути від податку. Списки жертводавців проголошуємо що кварталу у пластовому листку „Слово". Незадовго проголосимо їх в загальній українській пресі.

Датки просимо слати на адресу:

Fond Drota, c/o Plast-HPB,
140 Second Ave. N.Y.

а в Канаді на:

Fond Drota, c/o Plast,
2199 Bloor Str. West,
Toronto, Ont. M6S 1N2
Canada.

Головна Пластова Булава

З листа ГПБ до курінних УСП і УПС:

...Дорогі Друзі!

Дуже дякуємо за Вашу готовість допомогти зацікавити курені включитись у допомогу Третього Пластового Конґресу і пластової проблематики взагалі.

Це дуже добра пропозиція, щоб поодинокі курені зголосились простудіювати специфічні справи та подати свої рекомендації. Хоч над нижче поданими справами працюють спеціяльні підкомісії, дослідно плянувальної комісії ГПБ, додаткове розглянення проблетики та випрацьовальної комісії ГПБ, допоможуть спільно знайти розв'язку проблеми. Тут можна використати специфічні зацікавлення кожного куреня окремо, дати можливість справу опрацювати в близькому колі і тим посилити курінну активність у даній ділянці.

... Теми для куренів: 1. доплив членства до новацтва, 2. матеріяли на сходини УПН, 3. як заохотити вживати українську мову на сходинах УПН, 4. як заохотити вживати українську мову на сходинах УПЮ, 5. УПЮ: увага на характер: гутірки, програми сходин, 6. УПЮ: готові (можуть бути тематичні) матеріяли на сходини, 7. УПЮ: організаційне відділення старшого юнацтва від молодшого в одному курені, 8. УПЮ: програма для старшого юнацтва, контакт з УСП, 9. УПЮ: віково мішані гуртки (структура і програма), 10. статус виховника в УПЮ, 11. побудова малих осередків (спільна праця новацтва з юнацтвом), 12. методика праці у малих осередках (віково мішані гуртки Ю. і Н. окремо та разом), 13. справа одности по всіх краях, 14. проблематика УСП, 15. програма УСП, 16. проблематика УПС, 17. потреба нової молодечої організації для незорганізованої молоді, 18. проблематика пластового видавництва, 19. провідництво — як професійне менажерство, 20. мета Пласту на 2000 рік, 21. Роля Пласту серед нашої громади в діяспорі, 22. Україна і Пласт в практиці, 23. Пластуни і християнські засади життя і родини, 24 Спосіб зорганізовання громадян до праці в Пласті.

Поодинокі курені можуть розпрацювати одну з повищих тем у формі: дискусій, статтей, матеріялів до праці, рекомендацій і т.п.

ЧОМУ ВЗАГАЛІ ДУМАТИ ПРО МАЙБУТНЄ?

Чи може будь-яка суспільна клітина успішно продовжувати своє існування без виразного та й часто перевірюваного пляну? Як кожна одиниця мусить плянувати своє майбутнє, наприклад, під оглядом пенсії на емеритуру, так управи маленьких містечок чи шкіл мусять розглядати сучасну ситуацію, передбачувати напрямки на майбутнє — щоб не тільки видержати, але й успішно функціонувати.

Це саме відноситься до кожної інституції чи й держави. І в кожній великій інституції маленька група спеціялістів плянує спеціялістів на далеку мету, а виконавчі чинники переводить в життя ті пляни, На початку цього століття кілька передбачливих громадських діячів вчинили ще більше діло: вони побачили, що громаді потрібно, і що треба зорганізувати. Вони створили Пласт, щоб дати українській громаді стійких та по-державницькому вихованих громадян та провідників для нашого народу. І Пласт сповняв ці свої завдання через десятиліття. У році нашого ювілею, 1983 року, з нагоди успішного відбуття Ювілейної Пластової Зустрічі в Німеччині, одна українська газета мала передову статтю під наголовком „Тріюмф Українського Пласту".

Крізь „бурі і негоди" перейшло кілька поколінь пластунів. Сьогодні це вже не є бурі і негоди, що загрожують нашій молоді. Інакше сучасне та інакші обставини. А ще більш відмінні будуть обставини для наступного пластового покоління, себто тих дітей, що сьогодні мають по два-три роки, а в році 2000 зможуть кінчати свої юнакування. Чи ми дамо цій молоді реальну підготовку до того 2000-го року? Чи ми дамо українській громаді потрібних діячів тоді? Саме про це треба думати сьогодні, і плянувати сьогодні.

Приблизно 20 років тому, маючи можливість по різних країнах та містах спостерігати українські громади, Атанас Фіґоль підсумував так свої спостереження:

...Спостерігаючи історію організаційного розвитку нашої спільноти на еміґрації протягом останніх десятиріч, починаючи з кінця XIX сторіччя, зокрема після Другої світової війни, ми помітимо, що в площині, так би мовити, „волості-села" ми виявляли і виявляємо доволі великі організаційні здібності. Точніше: ми плекаємо організайні традиції, шабльони й форми, винесені ще з батьківщини і засвоєні в довгорічній боротьбі з окупантом на рідних землях за збереження національного обличчя. Скрізь, куди велика хвиля післявоєнної еміґрації кинула горстку українських людей, вони і за традицією, і з великої внутрішньої потреби заходжуються за всяких умов організувати своє місцеве-локальне — ми звемо його „волосне" — життя...

...Звичайно, коли ми робимо такі узагальнюючі порівняння, ми мусимо пам'ятати, що ці яскраві позитивні приклади низових клітин, які й по десятках років зберігають і зовнішнє, і внутрішнє національне українське обличчя, здебільшого стосуються сільських, фармерських поселень. Ці поселення, з природи речі — не малою мірою завдяки своєму релятивному примітивізмові та відсталості супроти оточення, зокрема з-за незнання місцевої панівної мови — не підлягають такому скорому процесові асиміляції чи денаціоналізації, як це коїться на наших очах з українською (а й інших національностей) діяспорою по великих містах чи індустріяльних центрах.

Та цього року, у своїй промові під час відкриття нового будинку НТШ в Ню Йорку, друг Фіґоль знову підкреслив цю саму проблему. Ми вміємо думати у малому маштабі, що він назвав „на сільському", чи це „містечковому". Наші дії дуже часто також задовільняють і такий „маломістечковий" рівень та смак. А найгірше, що типово таким маленьким групам — ми боїмося думати та плянувати на завтра. Ми боїмося здорових та потрібних змін, а радше піддаємось звичці до втертих, стереотипних дій — навіть якщо бачимо, що вони не відповідають сучасності, що вони не задовільняють сучасних духових та інтелектуальних потреб, що вони відкидають молодь. Неґативна реакція тих, що дальше переводять такого роду діяльність — це нарікати на сучасний світ та сучасну молодь. Позитивна реакція—це прослідити сучасне та позитивно відгукнутись на потреби дня — так, як позитивно відгукнулись на потреби свого часу Дрот та другі допоміжні основники Пласту. Позитивна реакція — це не замикати очі, але відкрито дивитись на світ і бути готовим його зустрічати.

Кожна інституція діє успішно тоді, коли кожна одиниця сповняє добре свої обов'язки. У Пласті також — одні мають турбуватися про справи юнацьких чи новацьких гуртків молоді, інші справами станиці, а ще інші справами країни сьогодні, та ще хоч на кілька років. І на кожному із тих рівнів є відповідне місце на розглядання даних проблем чи справ. На міжкрайовому рівні — нам треба дивитись поза 1988 та й навіть поза 1995 рік. Тому є в нас Дослідно-плянувальна комісія при Головній Пластовій Старшині, і тому мають у нас відбуватися пластові конґреси хоч щодесять років.

Від 8-го КУПО, себто від 1981 року, діють різні підкомісії Дослідно-плянувальної комісії; вони мають від 6-16 членів — різних спеціялістів та пластових виховників по різних країнах, Їх очолюють такі особи:

1. Проблематика новацтва: Теодосій Самотулка (ЗСА)
2. Проблематика юнацтва: Таня Джулинська (Канада)
3. Проблематика старшого пластунства: Роман Юзенів (ЗСА);
4. Проблематика сеніорату: Юрій Овчаренко (Австралія) та заступник Ярослав Рак (ЗСА).
5. Проблематика пластових видань: Ольга Кузьмович (ЗСА);
6. Проблематика незорганізованої української молоді та справа контактів із молодечими організаціями: Слава Рубель (ЗСА)
7. Проблематика контактів із церковними властями та практикування релігійних підстав у Пласті: Оксана Бережницька (ЗСА);
8. Проблематика спілкування українською мовою Любомир Гайда (ЗСА);
9 Проблематика включення громадян з-поза Пласту для допомоги у пластовій праці: Петро Саварин (Канада);
10. Проблематика пластових одностроїв: Соня Скрипник (Канада);
11. Проблематика малих пластових осередків: Ігор Гайда (ЗСА);
12. Проблематика плянування на майбутнє: Юрій Слюсарчук (ЗСА).

На 9-му КУПО Дослідно-полянувальна комісія представить свої рекомендації у повищих справах. Деякі із них легко розв'язати, деякі легко перевести — і можна це зробити досить швидко. Та деякі справи заторкають ціле наше життя-буття. І тому, крім тих справ, що мужуть бути порушені в Орлиному чи Скобиному колах, серед виховників, на крайових з'їздах та КУПО — деякі справи мусять бути розглянені на форумі пластового конґресу. Для того, щоб ми були готовими на майбутнє.

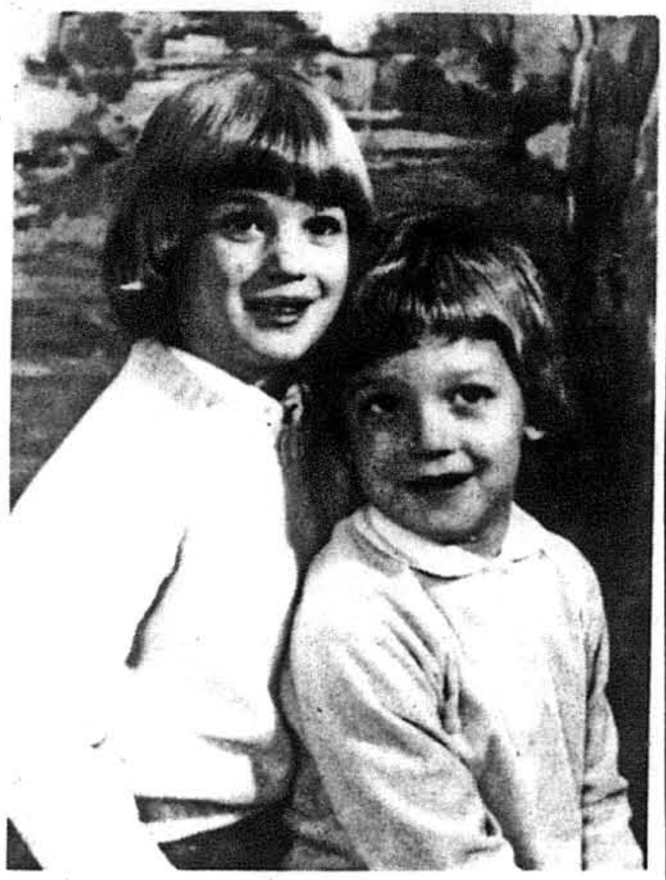
Лариса Залеська-Онишкевич
керівник Дослідно-плянувальної комісії ГПБ

ТРЕТІЙ ПЛАСТОВИЙ КОНҐРЕС

УСІ УСП І УПС БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ТРЕТЬОМУ ПЛАСТОВОМУ КОНҐРЕСІ! УСІ СПІЛЬНО ПЛЯНУЄМО МАЙБУТНЄ ПЛАСТУ! ВІД ВАШОЇ УЧАСТИ БУДЕ ЗАЛЕЖАТИ ЯК ВИГЛЯДАТИМЕ ПЛАСТ В 2000 РОЦІ.

ВЗАЄМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: УНС ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ МОЛОДІ, МОЛОДЬ ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ УНС

У теперішній організаційній кампанії Українського Народного Союзу окрему увагу віддається організації молоді. Забезпечення молоді в УНСоюзі має вітальну вартість, як для самої молоді, так і для УНСоюзу та всієї нашої української громади на північноамериканському континенті, для їх взаємного майбутнього. Для підкреслення цієї уваги і важливости „Свобода" публікує в цій кампанії фотознімки новоприєднаних молодих членів УНСоюзу, якщо — очевидно — ці фотознімки нам надіслано.

Аарен і Кайтлін Матковські, нові члени 104-го Відділу УНСоюзу в Перт Амбой, Н.Дж. Вписали своїх внуків до УНС бабця Марія і дідо Василь Матковський, що є секретарем 104-го Відділу.

Марія Ксеня Шавронська, доня Стефанії і Ярослава Шавронських; Степан Йосиф Ліхончак, син Любомири і Тараса Ліхончаків; та Вілліям Андрій Мек Дональд, син Ірини і Вілліяма МекДональд, нові члени 292-го Відділу УНСоюзу в Дітройті, Миш. Вписали їх в члени УНС прадід і прабабця, Микола і Марія Мощук. Їхні правнуки — це четверте покоління союзовців.

Тарас Еміль Березовський, син д-ра Ярослава і Галини, з бабусею Анною і дідусем Михайлом Березовськими, які забезпечили свого внука едукаційною грамотою у 94-му Відділі УНСоюзу в Дітройті, Миш.

Вступайте в члени УНС

Александра М. Дімеґґіо, доня Лесі і Джека Дімеґґіо, нова і наймолодша членка 76-го Відділу УНС в Нюарку, Н.Дж. Вписали свою внучку Александру М. в члени УНС дідуньо і бабуня, Стенлі та Марія Стефанів.

Христина Л. Дженівер, нова членка 173-го Відділу УНСоюзу в Вілмінґтоні, Дел. Вписав свою внучку до УНС її дідуньо, Семен Артименко.

Павло Стефан Курипас, син Петра й Ірини Курипасів, новий член 322-го Відділу УНСоюзу в Нюарку, Н.Дж. Малий Павло одержав союзову грамоту в дарунку від Дам'яна Кордуби.

Леся Анна Ліховчак, доня Любомири і Тараса Ліхончаків, нова членка 292-го Відділу УНСоюзу в Дітройті, Миш. Вписали свою правнучку в члени УНС прадідо і прабабця, Микола і Марія Мощук.

Софія М. Сідляк, нова членка 320-го Відділу УНС в Балтиморі, Мд. Забезпечила свою внучку в УНСоюзі бабця, Михайлина Сідляк.

Роман Стефан Роїк, син Павла й Аніти Роїків, новий член 270-го Відділу УНСоюзу в Джерзі Ситі, Н.Дж. Забезпечив свого внука дідо, Степан Островський, секретар 270-го Відділу.

Стефанія Марійка Пастерник, доня Анни і Богдана Пастерників, нова членка 448-го Відділу УНСоюзу „Самопоміч" в Монтреалі, Канада. Вписали її в члени УНС баба і дідо, Катерина й Антін Пастерники.

Христина Надія Шавронська, доня Стефанії і Ярослава Шавронських, нова членка 292-го Відділу УНСоюзу в Дітройті, Миш. Забезпечили свою правнучку прадідо і прабабця, Микола і Марія Мощук.

Уляна Анна Луців, доня Роксоляни і Михайла Луціcount, секретаря Відділу 339-го в Філядельфії, Па., стала членом УНСоюзу. Уляика є потіхою батькам і братчикам, Андрійкові і Дмитрикові, що також є членами 339-го Відділу УНС. Бабуня і дідуньо, Анна і Мирослав Кушнір, є дуже раді із внучки. Мирослав Кушнір є головою 339-го Відділу.

Меліса Катерина Де Марко, дочка Марійки і Луціяна Де Марко, нова членка 448-го Відділу УНСоюзу в Монтреалі, Канада. Забезпечили свою внучку в УНС бабця і дідо, Катерина й Антін Пастерники.

Маркіян Андрій Гадзевич, син Андрія і Роми Гадзевичів, наймолодший член 287-го Відділу УНСоюзу, „Сини України", в Джерзі Ситі, Н.Дж. Забезпечив свого внука коледжовою грамотою дідо, Володимир Сохан, головний секретар УНС. Мама Маркіяна є головним редактором „Українського Тижневика".

Ростислав Святослав Макаренко, син Святослава й Оксани Макаренків, новий член 25-го Відділу УНСоюзу в Джерзі Ситі. Вписала свого похресника в члени УНС хресна мама, Аня Дидик, відома із своїх виступів на Союзівці як конферансьє мистецьких програм.

Вілям С. Стауде, син Віляма Ф. і Джин А. Стауде, новий член 481-го Відділу УНСоюзу в Карнеґі, Па. Він є внуком Степана Зорія, бувшого секретаря цього Відділу. Ціла родина С. Зорія — це члени УНС.

Стефан І. Кусень, новий член 83-го Відділу УНСоюзу в Філядельфії. Вписали свого внука в члени УНС дідо Іван і бабуся Анна Кусень.

Микола Худолій, син д-ра Юрія і Карен Худоліїв, наймолодший член 25-го Відділу УНСоюзу в Джерзі Ситі, Н.Дж. Про забезпечення дитини подбали бабуня, Тетяна Худолій, і дядько Апік Худолій, відомий зі своїх музичних виступів на Союзівці.

Наталка Христина Волчастий, нова і наймолодша членка 163-го Відділу УНСоюзу в Філядельфії, Па., яку обдарував союзовою грамотою її дідуньо, Йосиф Волчастий. Управа Відділу дякує п. Волчастому за гарний приклад до наслідування і бажає кріпкого здоров'я на довгі роки.

Данило Корнавейл, син Христини і Йосифа Корнавейл, новий член 227-го Відділу УНС в Гартфорді, Конн. Вписала малого Данилка в члени УНСоюзу бабця, Люба Кінах.

Річні збори Ніяґарської Округи

На фотографії (сидять) зліва: Петро Самець, голова Контрольної комісії; о. Михайло Блаженко, почесний голова Округи; д-р Богдан Долішний, голова; Марія Нечай і головний організатор Степан Гавриш; стоять зліва: Петро Піжицький, Петро Дяків, заступник голови, Мирон Ґрох і Микола Бережук — члени Контрольної комісії, Микола Нечай, Марія Боровська і Михайло Боровський, касир. Бракує на фотографії секретаря Округи Єфима Омельченка і його заступника Дмитра Пиціа.

Про Річні збори Ніяґарської Округи, які відбулися 5-го травня ц.р., і під час яких переобрано на голову д-ра Богдана Долішного, була згадка в „Союзовій Трибуні" за травень. Сьогодні додатково подаємо фотографії членів Управи, які були обрані під час нарад і деякі з них були нагороджені відповідними почесними плякетаме з нагоди 90-річчя УНСоюзу.

Учасники Річних зборів 347-го Відділу Товариство „Запорозька Січ" в Вайнленді

На світлині справа: паніматка Віра Анна Коваленко, Теодор Сущик, голова, Дарія Цапар, секретарка, і Валентина Мерандіно, член Управи.

Річні збори 347-го Відділу в Вайнленді, Н.Дж., відбулися в неділю, 15-го липня ц.р. Вістка про перебіг нарад і вибір членів нової Управи та Контрольної комісії була поміщена в „Союзовій Трибуні" за червень ц.р. Сьогодні додатково поміщуємо фотографію учасників нарад, які відбулися в гостинному домі секретарки Відділу Дарії Цапар.

Етнічні групи зустрілися з сенатором Д. Деконсіні

Сан Франсіско, Каліф. — Сенатор Денніс ДеКонсіні, демократ з Арізони, заявив під час пресової конференції в Сан Франсіско, що українці можуть сподіватися відкриття американського консуляту в Києві в 1985 році.

Інтерв'ю з сенатором, при участі преси, було влаштоване Демократичною Радою Етнічних Американців 16-го липня ц.р., якраз перед відкриттям Демократичної конвенції в Сан Франсіско.

День перед пресовою конференцією, тобто, в неділю, 15-го липня, відбулася зустріч, з мистецькою програмою і перекускою, в якій взяли участь делегати та учасники конвенції і представники етнічних громад Каліфорнії. Ця „етнічна імпреза" була кульмінаційною точкою довгих зусиль координатора д-ра Олега Вереса, який завербував декілька національних груп до співпраці.

На імпрезу, що відбулася в залі української православної церкви св. Михаїла в Сан Франсіско, прибуло коло 120 осіб. Гості вели жваві розмови між столами заставленими афганськими, португальськими, італійськими, грецькими та українськими стравами. Молоденькі танцюристки, які належать до Патріша Кеннеллі ірляндських танцюристів, були нагороджені довготривалими оплесками, коли вони затанцювали низку ірляндських танців. Згідно з українським звичаєм, Маріянна Гринда і д-р Верес, в українських народних строях, привітали сенатора і п-і Де Консіні хлібом сіллю.

Д-р Верес представив сен. Де Консіні присутнім, як головного промовця. Сенатор говорив про нові напрямні в Демократичній партії, про Совєтський Союз і поневолені ним нації і підкреслив, що „дух Америки живе в цій залі", бо в Америці майже всі є емігрантами, і, власне, тому ЗСА мають таку „прекрасну і різноманітну культуру".

Опісля він звернув увагу на зусилля Демократичної партії на початку цього року оформити Раду Етнічних Американців і заявив, що „партія спрямує свої найкращі зусилля для того, щоб задовольнити потреби етнічних американців". Де Консіні натякав цим на низку переслухувань, що відбулися в містах східньої і середньої Америки з великими етнічними осередками. Там відкрито деякі важливі справи і затурбування етнічних американців, які опісля включено до платформи Демократичної партії. Специфічні точки платформи були уведені сенатором Де Консіні і конґресменкою Марсі Каптур, демократкою з Огайо. Головними точками були: оборона країни, людські права, безробіття і допомога старшим, „...ми готові відновити наше моральне зобов'язання для повного затруднення і забезпечення, справедливости і рівности для всіх горожан", сказав сенатор.

Він зауважив, що в 25-ту річницю Тижня Поневолених Націй світ все ще терпить насилля і „...вільні народи все ще пригноблюються політичними режимами, які нищать індивідуальні, релігійні та національні права".

Призначаючи, що не всі тирани є комуністами і не всі мають безпосередні зв'язки з СССР, він проте обвинувачував Совєтський Союз як найбільш послідовного нищівника людських прав.

Він пригадав слухачам, що, будучи американцями, ми не здаємо собі справи з того, що права родини, приватної власности, віровизнання і праці, які є самозрозумілими для нас, нехтовані постійно в Східній Европі і СССР.

„Все ж таки, навіть в обличчі невільничої праці, масових арештів і убивств, дух свободи не знищений і навіть росте". Як приклади, він вичислив повстання в Мадярщині, Чехо-Словаччині і Польщі як „...тестаменти для людської відваги, витривалости, і стремління до справедливости і людських прав".

Число поневолених націй зросло від 1920-го року з О до 31. „Число людей, позбавлених свободи, вже перевищує один більйон. Одначе, вони далі боряться в СССР, в Афганістані, в Польщі, в Чехо-Словаччині, в Мадярщині, в Україні, в Східній Німеччині... отже, у 25-ту річницю Тижня Поневолених Націй приобіцяймо, що завжди будемо допомагати всім людям, що терплять під чужою домінацією, де б це не було" - сказав сенатор. На кінець, він перестеріг З'єднані Стейти Америки в їх зв'язках з Совєтським Союзом

Сен. Де Консіні представив конґресмен Пол Саймона (демократа з Іллиної), який коротко сказав, що зберігання і плекання національних культур дуже важливе для Америки; вона потребує збагачення своєї спільноти „...не через забуття нашої спащини, але через збереження тієї спадщини".

Конгресмен тоді заявив, що призначено 100,000 дол для заплянування будинку національного музею, щоб відзначити різноманітність культур ЗСА „...щоб побачити те, що всі (етнічні групи) внесли для нашої країни".

Конґресмен також хотів би побачити зміну у відношенні до асиміляції. Згідно з його поглядами, етнічні американці другої і третьої ґенерації не повинні соромитися говорити мовою своїх батьків і дідів, бо тепер-ми її втрачаємо, коли стаємо американцями". Він заохочував слухачів зберігати їх національну мову і культуру, а також висловив своє признання присутнім. „Це є дійсна А мерика, що ми бачимо тут сьогодні. Народні строї, страви та різноманітність культур творять націю, яка є многогранна і рівночасно об'єднана. І цим мо можемо мо гордитися".

Співачка Барбара Тінторі доповнила програму імпрези, відспівавши п'ять сантиментальних італійських пісень, між ними і славну „Фунікулі, Фунікула".

Поміж визначними гостями на імпрезі були: Іван Клімковскі, директор Національного Центру Етнічних Справ міста Вашінгтону; Чарлз Перкел, член екзекутивної управи Демократичної партії Каліфорнії; Ніколас Різза, директор північного відділу Інтернаціональної Амнестії. Також були тут Марія Дудка, українка першої ґенерації з Ровд Айленд, яка кандидує до Конґресу; Петро Свобода, українець першої ґенерації і делеґат на Конвенцію з Пенсильванії, Були й інші гості з Іллиной, Пенсильванії, Огайо, Вашінґтону, Арізони, Юти, Мериленду, Коннектикат, Вірджінії, Ню Джерзі, Індіяни, Ровд Айленд. Між гістьми з північної Каліфорнії були: Віталій і п-і Візір, проф. Тарас Лукач, Михайло Цар, Маріянна Гринда, Марія Іськів, Панство Недашковські, Марта Ольхова, Ірина Строкон, Леонід Лисенко і Юрій Олійник.

Пресова конференція відбулася в готелі Гілтон 16-го липня для делеґатів з головної централі Демократичної партії в тому ж готелі і для репортерів. Були присутні такі члени Ради Етнічних Американців: конгресмен Марсі Каптур, (Д. Огайо); сен. Денніс Де Консіні, (Д. Арізона); конгресмен Френк Аннунціо, (Д. Іллиной); Ґлоріа Ташджіан, секретар стейту Коннектикат; бізнесмен з Сан Франсіско, Вілліям Арманіоно; Іван Клімковскі, директор національного центру для етнічних міських справ; д-р Олег Верес.

Конгресмен Марсі Каптур і сенатор Де Консіні при відкритті підкреслили зусилля Ради Етнічних Американців і привернення Демократичної партії до традиційних американських вартостей.

Сен. Де Консіні, з'ясовуючи засилля ради Етнічних Американців, розказав про діяльність, яку розпочато з початком цього року, а саме: переслухування, які відбулися в Бостоні, Філядельфії, Чикаго, Дітройті й інших осередках у північно-східніх і центрально-західних стейтах з великими скупченнями етнічного населення. „Ці переслухання доказали, як уперто етнічні американці шукають за можливостями контактів з політичними партіями. Ми слухали. Ми почули", — сказав він. Щодо майбутнього Де Консіні сподіється, що Ради Етнічних Американців залишиться сталою частиною Демократичної партії. Вкінці він передбачив, що ця Рада пошириться на стейтові і льокальні відділи по всій Америці, щоб утотожнити потреби етнічних американців і створити їм доступ до політичного процесу. „Вони (етнічні групи) повинні бути вислухані так, як всі інші групи загальних чи спеціяльних інтересів, що є заанґажовані в американськім політичнім житті", сказав сенатор.

Конгресмен Френк Аннунціо з Чикаго наголосив важливість етнічної політики перед Конґресом, а зокрема важливість іменування Джералдін Ферраро як крок вперед для етнічних американців, як і для жіноцтва. Він пригадав репортерам і делеґатам, що етнічні групи почували себе відчуженими від головної політичної струї, але із змінами напрямних в Демократичній партії і з допомогою Ради Етнічних Американців він сподіється, що це заохотить їх висловлювати свої потреби і діказати, що вони таки є головною струєю нашої країни". Він також домагався рішучих спроб, щоб включити до цього старших осіб етнічного походження „...впливати на нашу країну їхньою величезною інтелектуальною спроможністю. Дати їм почуття, що вони є активною частиною суспільства.

Інші гості коротко промовляли перед журналістами, а д-р О. Верес сказав слово на закінчення. Він потвердив, що він позитивно вражений Радою і її зусиллями, щоб відкрити потреби і заінтересування етнічних Американців. „Ці люди і Демократична партія є дійсно затурбовані справою комунікації з нашими осередками і хочуть довідатися, що нас турбує". Він говорив про дві точки пропонованої плятформи, що особливо важливі для українських американців — людські права і встановлення консуляту ЗСА в Києві. Це влас не через старання Ради Етнічних Американців ці дві справи були піднесені до уваги комітету платформи. „Вона (Рада) вдійсності репрезентує наші потреби. Знаю з досвіду, що багато організацій і братських союзів будуть з ентузіязмом старатися увійти в головне політичне русло..." Він вважає, що Рада Етнічних Американців є правдивим репрезентантом 50-мільйонового етнічного американського населення.

Потім почалися питання від репортерів. Відповідаючи на питання про відношення ЗСА до СССР, Марсі Каптур підкреслила, що торгівля і політика відкритих дверей є потрібна. „Я думаю, що для нас є важливим продовжувати активність в ділянках торгівлі і взаємообміну, ділянках, що відкривають двері, а не замикають їх".

На запитання, наскільки Рада може впливати на закордонну політику з країнами совєтського бльоку, Де Консіні знову підкреслив справи оборони і людських прав. „Постанова про потрібність сильної самооборони є питома етнічним американцям як із східньо, так і зі західньоевропейських країн, і ми сподіємося, що вона (Рада) стане сталим мовником Демократичної партії і етнічних американців... Чейже мусить бути стала постанова, що, коли ми обговорюємо закордонну політику, людські права мусять бути першими на програмі. Якщо наш Президент ставить якісь передумови перед переговорами з СССР у справі роззброєння, то вони мусять заторкувати людські права".

Коли його запитали, наскільки реалістичними є сподівання про відкриття американського консуляту в Києві, Де Консіні відповів, що це станеться в дуже близькому майбутньому. „Я думаю, що ця справа дуже реалістична і це станеться ... навіть за урядування президента Регена. Демократи включити це в свою плятформу і я дуже гордий з того".

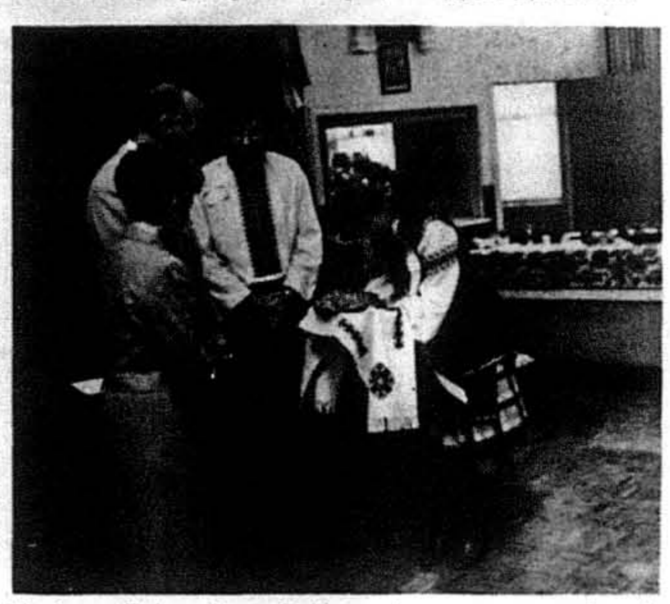
Сенатор, що недавно відвідав Київ, зауважив, що він знає, яка між українцями та росіянами велика різниця. Для цих людей (українців), хоч вони живуть під совєтською тиранією, є незвичайно важливим принайменше мати зв'язки з зовнішнім світом і вносити аплікації на виїзд.

Як скоро сенатор передбачає відкриття консуляту? „Я думаю, що це станеться наступного року. З повною безсторонністю до адміністрацією Роналда Регена, я думаю, що це таки станетьст за його Адміністрації, бо це є двопартійне зусилля, яке Адміністрація тепер підтримує і підтримувала вже на протязі останніх півтора року".

Варвара Кубічка
і Юрій ОЛійник

Під час пресової конференсії стоять (зліва): конгресмен Мерсі Картюр, д-р Олег Верес, сен. Деніс ДеКонсіні.

Маріанна Грінда і д-р О. Верес вітають сенатора і пані ДеКонсіні.

(Світлив Карлос Джеком)

Заковика...

(Закінчення зі стор. 2)

ної загрози і коли, з другого боку, де і як може Президент втинає внутрішній бюджет, щоб зменшити страшні федеральні дефіцити, то не так легко знайти лишні більйони долярів хоч би і на таку драстичну річ як кислотний дощ. Адміністрація президента Регена безупинно апелює до приватної індустрії і стейтів, щоб вони більше включалися у покриття коштів таких чи інших подібних програм. На жаль, можна бачити щось протилежне, бо багато стейтів останньо самі повтинали свої фонди, що їх призначували на охорону довкілля. І тут віз і неперевіз!

Хочеться вірити, що ніхто не є за тим, щоби затруювати довкілля, від якого залежить здорове життя людини. Правильно буде, коли закінчимо ці наші роздумування словами, що їх сказав Папа Іван Павло II 17-го червня, ц.р., закінчуючи свої відвідини в Швайцарії. Свідомий, що в Европі проблема кислотного дощу є далеко більше драстична як в Америці,

Папа сказав під час прощального Богослуження під відкритим небом при польовому вівтарі ці знаменні слова. Цитую за „Свободою" з 20-го червня, ц.р., „Боже, Творче всіх речей на світі, Ти довірив нам цю землю, її багатства і її красу. Допоможи нам шанувати їх і вчини так, щоб ми служили їм для добра всіх людей".

Генеральний...

(Закінчення зі стор. 1)

до американської офіційної політики Адміністрації президента Роналда Регена і застрашуванням азійських і африканських атлетів вбивствами, побоями та іншими шиканами, які їх чекатимуть в ЗСА", — заявив Смит адвокатам, показуючи деякі оригінальні листи, що їх прокуратура отримала леґальним шляхом від спортовців чи державних чинників інших країн.

Очевидно, обвинувачення Смита базувалось на численних дослідах, що їх перевели раніше спеціялісти, які однозгідно заявили, що ані папір, ані чорнило, ані характер англійської мови не відповідає писанню Ку-Клакс—Клену чи іншій тут існуючій організації. Вони, листи, належать терористичній організації КҐБ, аґенти якого хотіли не тільки пошкодити Олімпіяді, але порушити загальне міжнародне право і порядок у світі, — твердив Смит.

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ (ОДВУ)

повідомляє своє Членство й Членство Братніх Організацій та все Українське Громадянство, що

від 1-го до 3-го вересня 1984 року

відбудеться

37-ий ЗВИЧАЙНИЙ З'ЇЗД ОДВУ

та

УРОЧИСТЕ ВІДЗНАЧЕННЯ 40-РІЧЧЯ ГЕРОЙСЬКОЇ СМЕРТИ

сл. п.

ОЛЕГА ОЛЬЖИЧА

на Оселі ім. О. Ольжича в Лігайтоні, Па.

В ПРОГРАМІ 40-РІЧЧЯ СМЕРТИ О. ОЛЬЖИЧА:

1. Субота, 1-го вересня 1984 р.; год. 3-5:30 по пол.

УРОЧИСТА КОНФЕРЕНЦІЯ

з доповідями:

д-ра О. Лащенка, д-ра С. Росохи, д-ра З. Городиського й проф. В. Вериги

2. Неділя, 2-го вересня 1984 року

Год. 9:30 ранку — **АРХИЄРЕЙСЬКА БОЖЕСТВЕННА ЛІТУРГІЯ,** яку відслужить *Їх Блаженство Блаженніший Владика Митрополит МСТИСЛАВ в сослуженні Духовенства.*

Каплиця св. Андрія Первозванного на Оселі ім. О. Ольжича.

Год. 11:30 ранку — **СЛУЖБА БОЖА,** яку відправить *о. БОГДАН ЛЕВИЦЬКИЙ*

По Службах Божих

СОБОРНА ПАНАХИДА

за спокій душі

сл. п. ОЛЕГА КАНДИБИ-ОЛЬЖИЧА

опісля

УРОЧИСТА МАНІФЕСТАЦІЯ

з промовою Голови Проводу Українських Націоналістів **Миколи Плавюка** й **Мистецькою Програмою.**

Представників Українських Установ і Організацій та все Українське Громадянство запрошує до участи в Конференції, Божественній Літургії й Соборній Панахиді та Маніфестації, як і в урочистій вечері, що відбудеться **в неділю, 2-го вересня 1984 р., о год. 6:30 увечері**

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА ОДВУ

Д-р Богдан Шебунчак, *Голова* **Мґр Володимир Яців,** *Секретар*

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п.

ФРАНКИ ГУМЕНЮК

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ З ПАНАХИДОЮ

в суботу, 18-го серпня 1984 р., о год. 10-ій ранку в українській православній церкві св. Миколая в Маямі, Флорида

1497 Норт Вест — 26-та вул.

Святу Літургію і Панахиду служитиме настоятель церкви Протопресвітер **о. СТЕПАН БІЛЯК.**

Просимо згадати Покійну у своїх молитвах.

Після відправи, в церковній залі, відбудеться **ПОМИНАЛЬНИЙ ОБІД**

Горем прибиті

чоловік ПЕТРО ГУМЕНЮК

✝

У глибокому смутку ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в понеділок, 6-го серпня 1984 року, упокоївся в Бозі по довгій і важкій недузі, прийнявши Найсвятіші Тайни, наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ І БРАТ

бл. п.

ТЕОДОР ЛЕШКО

б. підприємець на Рідних Землях і на еміґрації, народжений 14-го листопада 1913 р. в Синевідську Вижнім, Україна.

ПАНАХИДИ в четвер, 9-го серпня 1984 р., о год. 7:30 веч., п'ятниця, 10-го серпня 1984 року, о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні П. Яреми у Ню Йорку, Н. Й.

СЛУЖБА БОЖА в суботу, 11-го серпня 1984 року в церкві св. Юра, о год. 9:30 ранку, а опісля ПОХОРОН на українському православному цвинтарі св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Ню Джерзі.

Горем прибиті:

дружина — СТЕФАНІЯ
син — проф. д-р ЯРОСЛАВ з дружиною АЛЛОЮ
і донею АДРІЯНОЮ
брат — ГРИГОРІЙ з Родиною в Україні
сестра — АНАСТАЗІЯ з Родиною в Україні
сестра — ФЕВРОНІЯ з Родиною в Україні
шваґерка — МАРІЯ КРУЧАЙ з Родиною в Україні
свати — о. протоієрей СЕРГІЙ НЕПРЕЛЬ з дружиною НАДІЄЮ
і сином АЛЕКСАНДРОМ

Заклик до рогатинців

(Перед З'їздом в днях 3-15 жовтня ц.р. в Ґлен Спей, Н. Й.)

Все те, що збереглося в пам'яті з рідних земель, треба утривалити друком, бо скоро вже не стане того покоління, що творило історичні події. Це завдання мусять виконати українці у вільному світі, бо на батьківщині не дозволено писати правду про нашу історію, а головно про визвольну боротьбу України. На сторожі української правди стоїть загальна історія України і її реґіональна історіографія.

Москва провадить русифікаційний наступ на українців всіми засобами, особливо при допомозі науки і школи. Совєтські реґіональні збірники не мають ані українського духу, ані змісту. Вони фальшують нашу історію і затаюють історичні факти. Вони замовчують українську боротьбу або називають її національно-буржуазними затіями. Вони вмовляють світ, що український народ не хоче самостійної держави, а тільки з'єднання з Москвою.

Українське молоде покоління совєти виховують в такому баламутстві, щоб воно нічого не знало зі своєї історії і не бажало собі відокремлення України від Москви. Вони нищать документи і книги про Українську визвольну боротьбу і самостійну українську державу. Вони знищили огнем Бібліотеку-Архів Української Академії Наук у Києві.

Українські наукові інституції на поселеннях поширюють правду про Україну і її визвольну боротьбу своїми виданнями, доповідями на міжнародних з'їздах та часописами. Наша молодь на еміґрації може черпати вільно усі знання, а зокрема знання історії, літератури і правди про Україну і її боротьбу.

Значення реґіональної історичної літератури дуже велике. Кожне реґіональне видання—це окремий розділ історії України. Тут виступає українське село, як оборонець і будівничий України; в ньому зберігаються як у скарбниці імена осіб, що творили цю історію, деталі і події, яких не може охопити загальна історія України. Тому спішімся! Час скоро минає! Вимирає покоління учасників історичних подій, зокрема ж української визвольної боротьби, і може забракнути не тільки авторів, але навіть і видавців.

Т. М.

Не леґалізуймо...

(Закінчення зі стор. 2)

нту. Так от — послухаймо:

„Українському Конґресовому Комітетові Америки, за його відповідальну поставу на IУ СКВУ здорово відплатилася ця 'УАК Рада' громадських маніпулянтів.

Ці їхні 'вимоги' є явним доказом -хто дійсно хоче перебрати у свої руки контролю над українською громадською централею в ЗСА і тим самим над зорганізованою українською громадою. Не вдалося перебрати УККА на Конґресі, чи накинути йому своєї партократичної 'лінії', тоді його треба розколоти, а відтак зліквідувати і, створивши 'нову' централю, здобути контролю задніми дверима. Це метода ленінського походження для встановлення 'влади пролетаріяту', а в нашому випадку, для запровадження громадськими маніпуляціями своєї версії 'людової демократії' на тлі української спільноти.

„Становище" і потягнення УАКР є ще однією наукою, з ким фактично має до діла українська самостійницька спільнота, яка хоче цього ідейного і дійового єднання, але яку постійно намагаються обдурювати різні коньюнктуристи і мінімалісти. Їм це багато легше робити, бо на всяке фарисейство чесним громадянам важко спромогтися".

На цьому можна було б крапку поставити, ще раз переконавшись, якими облудними стежками і доріжками ходить Визвольний Фронт та водить за собою тими стежками обмежених знанням і відчуванням людей. Але, само по собі стає питання: чим же пояснити облудність поступовання проводу Визвольного Фронту, який має відвагу власними гріхами, провинами і злодіяннями оскаржувати немилих йому людей та провід УАКРади? Адже: „Накинути йому (УККА) свою партократичну лінію.. розколоти а відтак зліквідувати... здобути контролю задніми дверима", а до того всього„ методою ленінського походження, для встановлення 'влади пролетаріяту'", а в нашому випадку для запровадження громадськими маніпуляціями своєї версії „'людової демократії' на тілі української спільноти", оце такими засобами оперує від років провід Визвольного Фронту.

Стаття з „Гомону України" довга, особливо її початок, в якому редакція пробує доказати, яку то велику ласку зробив Визвольний Фронт Українській Американській Координаційній Раді, відступивши їй кілька місць у Президії Секретаріяту СКВУ. До речі, з тих місць, що їх здобув собі в тій президії Визвольний Фронт правдою і неправдою.

Провівши читача крутими шляхами словоблудія, редакція „Гомону України" закінчила свою статтю закликом: „підтримувати УККА, як єдину українську централю в ЗСА".

• • •

Цій статті ми дали заголовок „Не леґалізуймо злих звичаїв", маючи на увазі довершену IУ СКВУ леґалізацію організаційного двоподілу української громади в ЗСА. Ця болюча подія ввійшла вже до анналів історії СКВУ, як темна пляма.

Одначе існує ще сумніша, а може й каригідна подія, яку леґалізував IУ СКВУ своєю мовчазною поставою до неї. Це афера одного з чільних репрезентантів Визвольного Фронту в ЗСА, предсідника Української Народної Помочі і члена Президії Секретаріяту СКВУ Володимира Мазура, який виступив прилюдно, зокрема в пресі, з очорнюючими Владику Мстислава закидами. Митрополит Мстислав був у той самий час, що й Володимир Мазур, членом Президії Секретаріяту, репрезентуючи в ньому Українську Православну Церкву в ЗСА і діяспорі.

Як знаємо, вітаючи IУ СКВУ, Митрополит Мстислав просив одночасно про розгляд цієї справи Конґресом. Та, на жаль, провід Конґресу перебував тоді ще в руках Визвольного Фронту і справа ...„присохла", не зважаючи й на те, що під час самого Конґресу робилися заходи внести справу В. Мазура до порядку конґресових нарад. Саме тому, ще й досі ходять різні чутки, втягаючі в свою павутину добродушних людей, в тому і двох вищої ранґи церковних православних достойників із Канади.

Вважаємо, що толерувати дальше такий стан і злі звичаї у нашій начальній репрезентативній установі, якою є Світовий Конґрес Вільних Українців, не вільно, а може й каригідно. Тому висловлюємо надію, що теперішній репрезентаційно-екзекутивний провід СКВУ здобудеться нарешті на відвагу: висловити свою опінію про знеславлюючє СКВУ поступування члена Екзекутиви СКВУ В. Мазура.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ СТОРОШАК, член УНС Відд. 379-го ім. св. Юрія в Чикаго, Ілл., померла 25-го квітня 1984 року на 76-му році життя. Нар. в травні 1908 року в Березенях, Срий, Україна. Членом УНС стала1952 року. Залишила в смутку дочку Іванну Каббе з родиною, двох внуків, сестру в Польщі і дальшу родину. Похорон відбувся 27-го квітня 1984 року на цвинатарі св. Миколая в Парк Ридж, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!
Василь Семків, секр.

ДАНИЛО ЯВОРСЬКИЙ, член УНС Відд. 352-го ім. св. арх. Михаїла в Честері, Па., помер 5-го травня 1984 року на 93 -му році життя. Нар. 1892 роу в Галичині, Україна. Членом УНС став 1915 року. Залишив у смутку дружину Юлію, дочок Емілію, Неллі, Павліну і Юлію; сина Івана, сестрінку Емілію Павлюк, двох внуків та одну правнучку. Похорон Відбувся 15-го травня 1984 року на цвинтарі Непорочного Зачаття в Линвуді, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Ярослав Щербак, секр.

ОЛЕКСА ГОЛОВАТИЙ, член УНС Відд. 379-го ім. св. Юрія в Чикаго, Ілл., помер 25-го червня 1984 року на 68-му році життя. Нар. 22-го лютого 1916 року в Новім Селі коло Любачева, Україна. Членом УНС став 1957 року. Залишив у смутку дружину Варвару, синів Стефака, Романа і Володимира з дружинами і внуків Михася і Наталку. Похорон відбувся 28-го червня 1984 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Семків, секр.

ІВАН ТИМОЧКО, член УНС Відд. 192-го Т-ва „Запорозька Січ" в Геркімері, Н.Й., помер 26-го червня 1984 року на 73-му році життя. Нар. 1911 року в Геркімері, Н.Й. Залишив у смутку дружину Анну, синів Івана і Стефана, дві невістки, шість внуків та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 29-го червня 1984 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Геркімері Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Яр. Сенишин, секр.

ІВАН БОЙКО, член УНС Відд. 126-го в Сликвіллі, Па., помер 16-го травня 1984 року на 93 -му році життя. Нар. 14-го жовтня 1891 року в Україні. Членом УНС став 1927 року. Залишив у смутку Ненсі Бойко. Похорон відбувся в Каліфорнії, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Іван Шеліґа, секр.

СОФІЯ СУСЛА, член УНС Відд. 241-го ім. Івана Франка у Вунсакеті, Р.І., померла 10-го липня 1984 року на 87-му році життя. Нар. 30-го серпня 1986 року в селі Боркі Малі в Зах. Україні. Членом УНС стала 1923 року. Залишила в смутку мужа Андрія і синів Реймонда і Михайла. Похорон відбувся 13-го липня 1984 року на укр. кат. цвинтарі св. Михаїла в Блекстоні, Масс.

Вічна Їй Пам'ять!
Жанет Борделл, секр.

ІВАН НОВИКОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 276-го ім. св. Миколая в Ембреджі, Па., помер 11-го липня 1984 року на 71-му році життя. Нар. 1913 року в Пенсильванії. Членом УНС став 1933-го року. Залишив у смутку дружину Стефанію, сина Ярему, внучки Дарію і Адріяну, сестер Анну Лисик, Христину Віто, Еву Вагна. Похорон відбувся 14-го липня 1984 року на цвинтарі Сильванія Гиллс Меморіял Парк в Догерті Тавншип, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Степан Іваницький, секр.

ІВАН ТІМА, член УНС Відд. 7-го ім. Д. Капітули в МекАду, Па., помер 2-го липня 1984 року на 76-му році життя. Нар. 1908 року в Гані Брук, Па. Членом УНС став 1933 року. Залишив у смутку дружину Єлисавету, дочку Ріту Лютську, троє внуків і 3-ох правнуків. Похорон відбувся 5-го липня 1984 року на українськім католицькім цвинтарі Св. Марії в МекАду, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Г. Словік, секр.

ЛЮДМИЛА СЕРДЮК, член УНС Відд. 116-го Т-ва Вільні Козаки в Трентоні, Н.Дж., померла 13-го липня 1984 року на 74-му році життя. Нар. 1909 року в Німовичах на Волині. Залишила в смутку мужа Василя, сина д-ра Богдана Фараонів і невістку Ольгу. Похорон відбувся 18-го липня 1984 року на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Управа.

МАРІЯ СУЗИНА, член УНС Відд. 383-го ім Свв. Петра і Павла в Бриджпорті, Па., померла 14-го липня 1984 року на 75-му році життя. Нар. 1910 року в Бижовцах, Чехо-Словаччина. Членом УНС стала 1928 року. Залишила у смутку три дочки, одного сина, двоє внуків і сестру. Похорон відбувся 18-го липня 1984 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Кінґ оф Пращя, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Йосиф Хома, секр.

ВОЛОДИМИР ЦИБУШНИК, член УНС Відд. 434-го Т-ва Пласт в Монтреалі, Кве., помер 15-го липня 1984 року на 74 -му році життя. Нар. 6-го грудня 1909 року в селі Варваринці, Зах. Україна. Членом УНС став 1961 року. Залишив у смутку дружину Володимиру, дві дочки: Христину Фіґоль і Оксану Балюта, шість внуків та дальшу родину. Похорон відбувся 19-го липня 1984 рокуу на цвинтарі Нотр Дам де Неж в Монтреалі, Канада.

Вічна Йому Пам'ять!
Олександра Дольницька, секр.